

ॐ હિં આર્દ્ધ નમોનમ:
પ્રેમ-ભુવનભાનુ-જયદોપસૂર્યિબ્રો નમ:

ખૈન આદર્શ પ્રસંગો

(સત્ય, વર્તમાન, શ્રેષ્ઠ, ધાર્મિક દેખાંતો)

ભાગ-૧૧

પ્રેરક : પંચાસ ભદ્રેશ્વરિજયજી ગણિ

સંપાદક : મુનિ યોગીરટનાવિજયજી મ.સા.

આવૃત્તિ-ગ્રીજી ફોન : ૧૫-૧૦-૨૦૧૬

કિંમત

નકલ : ૩૦૦૦ ફૂર્બની નકલ : ૧૬,૦૦૦ રૂ ૨-૦૦

અમદાવાદ :

પ્રાપ્તિસ્થાનો

- ❖ શૈશવભાઈ : પાલડી, અમદાવાદ-૦૭, મો. ૮૮૨૫૦૧૧૭૨૮
- ❖ જગતભાઈ : ૪, મૌલિક એપાટેમેન્ટ, એપેરા ઉપાશ્રય પાસે, સુખીપુરા,
પાલડી, અમ.૭ મો. : ૯૮૦૮૭૭૬૨૫૮, ફો. : ૦૭૯-૨૬૬૦૮૮૫૫
- ❖ રાજેશભાઈ : આંબાવાડી, અમદાવાદ-૧૫, મો. ૯૮૨૭૫૨૭૮૮
- ❖ નિરંજનભાઈ : ફો. ૦૭૯-૨૬૬૩૮૧૨૭ મીતેશભાઈ : ૯૮૨૭૯૧૩૪૭૨
(તા.ક. બુકો મેળવવા માટે સમય પૂછીને જયું. ૧૨ થી ૪ સિવાય)

મુંબઈ :

- ❖ પ્રબોધભાઈ : યુમેકો, ૧૦૩, નારાયણ ધૂવ સ્ટ્રીટ, ૧લો માર,
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૩ : ફોન : ૨૩૪૩૮૭૫૮, ૯૩૨૨૨૭૬૬૮
- ❖ તીલેશભાઈ : ફોન : ૨૮૭૧૪૬૧૭, મો. : ૯૨૨૧૦૨૪૮૮૮

જૈન આદર્શ પ્રસંગો ભાગ ૧ થી ૮ (પાકા પુંડાની) કન્સેશનથી રૂ ૩૫

જૈન આદર્શ પ્રસંગો ભાગ ૧ થી ૧૪ છુટા, દરેકના માત્ર રૂ ૨

જૈન ધર્મની સમજ ભાગ ૧ થી ૩ માત્ર રૂ ૨, પેજ ૪૮

જૈન આદર્શ કથાએ (હિન્દી) ભાગ ૧ સે ૫ પ્રત્યેક કા રૂ ૭

શુભ પ્રસંગો પ્રભાવના કરવા જેવું સર્ટિફિકેટ

પ્રસંગોના બધા ભાગની કુલ રૂ.૫૧,૦૦૦ નકલ છપાઈ

“ મારે સુખ જ જોઈએ છે”

વિશ્વના દરેક જીવની આ સર્વસામાન્ય ઈચ્છા છે કે, સંસારના સુખો મળે તે માટે જીવ અનંતો કાળ મહેનત કરે છે પરંતુ હંમેશા દુઃખ જ લમણો ઝીકાયુછે. સુખ કઈ રીતે મળે? અને મળેલું સુખ કઈ રીતે કાયમ ટકે? એનો એક માત્ર ઉત્તર છે સિદ્ધિગતિની પ્રાપ્તિ. સિદ્ધિગતિ એટલે જ્યાં આત્માનું અનંતુ સુખ, અનંતુ જ્ઞાન શાશ્વતા અનંત કાળ માટે રહે તેવી ગતિ.

શીધાતિશીધ મોક્ષપ્રાપ્તિ માટે પંચ સૂત્રમાં ત્રણ ઉપાય બતાવવામાં આવ્યા છે. (૧) અરિહંતાદિ ચારના શરણા (૨) સ્વ કુષ્ટોની નિંદા (૩) સ્વ - પરના સુકૃતોની અનુમોદના.

આ પુસ્તકના કેટલાક મસંગો ચાર શરણાની મહત્તમાં માટે, તો કેટલાંક પોતાના પાપોની નિંદા માટે અને કેટલાંક વિશ્વના જીવોની ઉત્તમ આરાધના, સાત્ત્વિકતા, ખુમારીને જાણીને અનુમોદના કરવા લખ્યા છે.

મોકાની નજીકમાં પહોંચેલા દરેક જીવને આવા વર્તમાનના, સત્ય પ્રસંગો વાંચ્યતા અન્યોમાં રહેલા ઉત્તમ ગુણોને પોતાનામાં લાવવાના મનોરથ અવશ્ય જાગે, બીજાની અનુમોદના કરે, ભવોભવ જિનશાસન મળતું રહે તેવી તમના જાગે એ જ શુભાશિષ.

જૈન આદર્શ પ્રસંગો

ભાગ - અગિયારમો

૧. જૈન બાળકની ખુમારી

મુંબઈના ભાયંદર પરાનો એ બાળક. પૂર્વભવની જૈન ધર્મની આરાધના અને આ ભવમાં મળેલા જૈન ધર્મના સંસ્કારના પ્રભાવે નાની ઉંમરમાં તેની ખુમારીની વાતો તેના જ શબ્દોમાં વાંચો....

હું ગુજરાતી મીડીયમમાં ભણતો એ વખતે સાતમા ઘોરણમાં હતો. મારા કલાસ ટીચરને મારા માટે સારો એવો સ્નેહ... પણ પ્રીન્સીપાલના પત્ની કે જેમને અમે બધા મેડમ કહેતા, એમને મારા તરફ આણગમો થઈ ગયેલો. એનું કારણ માત્ર એટલું કે પર્યુષણમાં ૬૪ ગ્રહની પૌષ્ઠ કરવા માટે મેં રજા માંગેલી. મેડમે મને પુછ્યું.. “આઈ આઈ દિવસની રજા કેમ ચાલે ? કેટલું ભણવાનું બગડે ? એવો કેવો ધરમ તમારો.” પણ મેં જીદ પકડી રાખી, ..હું મારું ભણવાનું પાછળથી વાળી લઈશ. વળી મારું વર્ષ બગડે કે સુધરે એ તો મારે જોવાનું છે....

હું એમની વાત ન માનું, એટલે એ ગુર્સે ભરાય એ સ્વાભાવિક છે. એ ખૂબ અહંકારી... સ્કુલમાં ઘણી વધુ સત્તા.. તુમાખી વાળા.. બધા એમનાથી ગભરાય, એટલે જ બધા એમની વાત તરત જ માની લે. એમાં મારા જેવા ના પાડે, એટલે એમને ખાર ચેડે એ સ્વાભાવિક છે.

પણ એ બધી પરવા હું કરતો ન હતો, મેં તો આઈ

જીવન વધારવાનો પ્રયત્ન કે સુધારવાનો પ્રયત્ન ?

દિવસની રજા પાડી, પૌષ્ઠ કર્યા, આઠ દિવસ સુધી મારી ગેરહાજરી જોઈને એ સિયાવિયાં થઈ ગયા. આખી સ્કુલમાં, વિશેષથી અમારા કલાસમાં એમનું નાક કપાવા બેહું હતું, કેમકે મેં એમની ઉપરવટ જઈને નિર્ણય લીધો હતો....

નવમા દિવસે પારણાં બાદ દસમા દિવસે સ્કુલે ગયો, અને મને જોઈને એમને દાજ ચડી. આટલા દિવસનો બધો જ બળાપો મારા પર કાઢવા માટે જૈન ધર્મની વિરુદ્ધમાં બધાની વચ્ચે જ જેમ તેમ બોલવા માંડ્યા, “આ જૈનો બસ માત્ર પૈસા ખર્યા કરે, ખાધા-પીધા કરે, ભણવાનું ય બાજુ પર મૂકીને ધરમના પુંછડા બની ને જીવે....”

એ જેમ જેમ બોલતા ગયા. તેમ તેમ મારો આવેશ વધતો ગયો, પણ હું શું કરી શકું? હું માત્ર ૧૨-૧૩વર્ષનો વિદ્યાર્થી.. એ ૪૫ વર્ષના આખી સ્કુલના મેડમ .. પ્રીન્સીપાલના પત્ની... છતાં મારો મિજાજ ગયો, મેં હિમત કરીને મોઢા પર કહી દીધું કે “મેડમ.. તમારે મને જે કહેવું હોય તે કહો, પણ મારા ધર્મની વિરુદ્ધમાં કશું બોલવાનું નહિં. મારાથી એ સહન નહિં થાય.”

આ પણ એમનું ધોર અપમાન હતું, એમની સામે આજ સુધી બધા ‘હા જી’ જ કરનારા આવ્યા હતા, જ્યારે મારા જેવા નાનકડા વિદ્યાર્થીએ એમની સામે આજે માથું ઉચ્કયું હતું.

એ પણ ગુસ્સે થઈ ગયા. “તું મને કોણ અટકાવનારો... હું જે ઈચ્છું તે બોલું. તારા જેવો છોકરો મને સંભળાવી જાય, એ કદી હું સહન નહીં કરું ...”

એ દિવસે તો ભારેલા અજિન સાથે બધા ધૂટા પડ્યા, પણ મને લાગ્યું કે આ વાત આટલેથી અટકવાની નથી. મેડમ પોતાના

અંતિમ સમયે સ્વજન નહિં આત્માની સમજણા કામ આવશે.

અપમાનનો બદલો લેશો જ, મને નક્કી હેરાન કરશો જ....

અને મારી ધારણા સાચી પડી. બીજા દિવસે કલાસમાં
પહોંચ્યો, મારી બેંચ પર બેઠો, કલાસ ટીચરનો પીરીયડ શરૂ થયો,
ત્યાં જ નીચેથી પટાવાળો આવ્યો, “ સંભવ કોણ છે. .. મેડમ
નીચે બોલાવે છે...” બધાએ મારી સામે જોયું, મને થયું કે આજે
મારા ઉપર મોટી આઝત આવવાની, મેં કહી દીયું કે
“ હું નીચે નહીં આવું...”

પટાવાળો તો સ્તબ્ધ થઈ ગયો. કોઈ છોકરો આવી રીતે
જવાબ આપે...

કલાસટીચર પણ ગભરાઈ ગયા, એમને મારા માટે
લાગણી હતી, “ સંભવ તું જઈ આવ, માફી માંગી લે...”

“ના ટીચર .. હું નહિ જાઉ, મેં કશું ખોટું કર્યું નથી, પછી
મારે શું કામ માફી માંગવી ...”

“જો, આમાં તારું ભવિષ્ય બગડશે, મેડમ તારા પર કડક
પગલા લેશો...” “ એમણે જે કરવું હોય તે કરે...”

અમારા વચ્ચે રકજક ચાલી, મારા મિત્રો પણ મને
સમજાવવા લાગ્યા, બધા સમજતા હતા કે હું સાચો છું, પણ મેડમ
સાથે બાથ ભીડીને નકામું નુકસાન શા માટે વેઠવું... એ જ એ
બધાનો વિચાર .. એમની દાણાએ એ સાચા હતા, પણ મારું સત્ત્વ,
ખુમારી મને નમવા દેતા ન હતા.

આ બધામાં ઘણો સમય લાગ્યો, પટાવાળો નીચે ન
પહોંચ્યો, એટલે ગુસ્સે ભરાયેલા મેડમ સીધા ઉપર આવ્યા, મારા
કલાસમાં જ પ્રવેશ્યા, બધા એમને આદર આપવા ઉભા થઈ ગયા,
પણ હવે હું દઢ બની ગયેલો, ‘આવી વ્યક્તિને બીલકુલ દાદ

વકીલ કહે છે કે લડાઈ તમારી મલાઈ અમારી.

આપવી નથી.' અને હું એકલો બેસી રહ્યો.

"સંભવ .. ઉભો થઈ જા.." ટીચરે મને પ્રેરણા કરી.

"એ નહિ ઉભો થાય. આ જૈનો બધા એવા જ છે" હું કંઈક પણ બોલ્યું એ પહેલા તો મેડમ ધમધમાટ બોલવા લાગ્યા. એ સીધા મારી પાસે જ આવી ગયા, આખો કલાસ સ્તબ્ધ બની ગયો,
"એ લોકોને આટલો વિનય નથી શીખવાડાતો કે, વડીલો, શિક્ષકો આવે ત્યારે ઉભા થવું જોઈએ, આ લોકોનો ધર્મ આવી ઉદ્ઘતાઈ,
સ્વચ્છંદતા જ શીખવે છે..."

એ મેડમના આગ જરતા શબ્દોએ મને અંદરથી સળગાવી નાખ્યો, મારું ખુન્નસ વધી ગયું, "મારા ધર્મ માટે આ રીતે જેમ તેમ બોલે, એ મારે સાંભળ્યા કરવાનું..."

અને મારો જુસ્સો આસમાનને આંબ્યો, કલ્પના પણ ન થઈ શકે એવો નિર્ણય મેં લઈ લીધો, 'નિર્ણય લીધો' એમ નહીં, પણ સીધો અમલ જ થઈ ગયો.....

અચાનક ઉભા થઈને મેડમ કે બીજા બધા કશું સમજે -
વિચારે, એ પહેલા તો મેં મેડમના ગાલ પર કચકચાવીને એક જોરદાર લાફો મારી દીધો.

લાફો એટલો જોરદાર હતો કે મેડમના ચૂશમા ઉછળીને પાંચ-સાત ફૂટ દૂર જઈને પડ્યા, આખો કલાસ એક જાટકે આંચકા સાથે જગ્યા પર ઉભો થઈ ગયો, હું પોતે પણ ગુસ્સાથી ધ્રુજતો હતો, મેડમના ગાલ પર રીતસર ચાર આંગળા ઉપસી આવ્યા.

હવે શું પરિણામ આવશે... એની માત્ર કલ્પના કરવાની હતી. મેડમ હેબતાઈ ગયા. એમની જુંદગીમાં આ પ્રથમ પ્રસંગ હતો, એક અક્ષર પણ બોલ્યા વિના એ સડસડાટ નીચે ઉતરી ગયા,

કવલજન નહીં કેવલજન માટે પ્રયત્ન કરો.

પણ એમના મૌનમાં જ ભડભડતો કોધાગિન સૌઅે અનુભવ્યો.

“સંભવ... તે આ શું કર્યું...” ટીચર માત્ર એટલું જ બોલી શક્યા. મારા મિત્રો મને ઘેરી વળ્યા. પણ શું બોલવું .. કોઈને કશી સુઝ ન પડી.

“મેં મારા માટે કશું કર્યું નથી, પણ જૈનશાસન માટે ઘસાતું બોલાય એ સાંભળી લેવું એ આપણા માટે સારું ન કહેવાય. મને કદાચ સ્કુલમાંથી કાઢી મુકવામાં આવે, પણ હું તમને બધાને પૂછું છું, શું તમે આ બધું જોયા કરશો... તમને ધર્મની અવહેલના ગમશો...”

મારી આગઝરતી ભાષાએ બધાને શૂરાતન ચડાવી દીધું. બધાએ જોઈ લીધું કે સત્વશાળી માણસ સામે ભલભલાઓએ જૂકી જવું પડે છે. મેડમ જેવા મેડમની હાલત એમણે જોઈ લીધી હતી.

“સંભવ. તું ચિંતા ન કર. અમે બધા એક સાથે સ્કુલ છોડી દઈશું, હવે અમે પણ આ ધર્મની અપભાજના-નિંદા ચલાવી નહિ લઈએ.” બધા જૈન મિત્રો એકી અવાજે બોલ્યા (મારા કલાસમાં ઘણા ખરા જૈન હતા, બધા મારા મિત્રો હતા. જૈનેતરોને પણ મેં સમજાવેલું કે આ નિંદા આવતીકાલે તમારા ધર્મની પણ થવાની જ...)

એક પછી એક પિરીયડ પસાર થતા ગયા. અને અચાનક એક ચાલુ પિરીયડ મને આમંત્રણ આવ્યું. “સંભવ કોણ છે, પ્રિન્સીપાલ તાત્કાલિક બોલાવે છે...”

અમને જેનો અંદાજ હતો, એ જ બની રહ્યું હતું. પણ આ વખતે હું એકલો નહિ, મારી સાથે મારા તમામ મિત્રો, લગભગ આખો કલાસ નીચે ધસી ગયા, પ્રિન્સીપાલે બધાનો શોર-બકોર

જિનવાણી કમલમાં નહી અમલમાં મૂકવાને યોગ્ય છે.

સાંભળ્યો, પટાવાળા દ્વારા બધાના વિન્દોહની વાત પણ જાણી લીધી. બધા જ વિદ્યાર્થીઓ સંભવની તરફેણમાં છે, એ જાણી લીધું. વર્ષોનો મેડમ તરફનો આકોશ મારા નિમિત્તને પામીને મારી આગેવાની હેઠળ પ્રગટ થતો પ્રિન્સીપાલ જોઈ રહ્યા.

પ્રિન્સીપાલ શાન્ત, અનુભવી, ન્યાયી હતા. મને એકલાને અંદર બોલાવીને પૂછ્યું, “ સંભવ.. તે મેડમને લાઝો માર્યો...”

“હા..”

“એ મોટો ગુન્હો છે, એ ખબર છે..”

“હા .. પણ શરૂઆત મેં નથી કરી, મેડમે મોટી ભૂલ કરી છે, માટે નાછૂટકે મારે લાઝો મારવો પડ્યો, લાઝો મરાઈ ગયો.”

“શું ભૂલ કરી ?”

“એ તમે મેડમને જ પૂછો ને ? એ મારા ધર્મ માટે જેમ તેમ બોલે, એ શું યોગ્ય છે ? મારી કોઈ ભૂલ હોયતો ભલે મને ઠપકો આપે, પણ મારી કોઈ ભૂલ નથી, અને પાછું મને ઠપકો આપવાને બદલે ધર્મને ગાળો ટે, એ મારાથી સહન નથી થતું ...”

પ્રિન્સીપાલ પોતાની પત્નીના સ્વભાવથી વાકેફ તો હતા જ, અનેક વાર પરોક્ષ રીતે ફરીયાદ પણ સાંભળેલી, અત્યાર સુધી કોઈ સ્પષ્ટ કહેનાર મળ્યું નહીં હોય, પણ આજે મારા સરળ મનની રજૂઆત એમને સ્પર્શી ગઈ. મારી સામે જ મેડમને બોલાવીને પૂછી લીધું કે, ‘તું આવું બોલેલી ખરી..’ મેડમ જંખવાળા પરી ગયા, બધાની હાજરીમાં બોલેલા, એટલે શી રીતે ના પાડે.. એમણે વાત સ્વીકારી...

“આ ખોટું કહેવાય, આપણે કોઈના પણ ધર્મની નિંદા કરીને એમની ભાવનાને ઠેસ પહોંચાડવી ન જોઈએ..”

દુનિયાને દબાવે તે મહાન કોધને દબાવે તે મહાન ?

શ્રી શ્રી

“અને જો સંભવ .. મેડમની ભૂલ હોય, તો પણ આમ લાઝો મારી દેવો એ ગંભીર ભૂલ કહેવાય. તારે મને કહેવું જોઈએ, તું જાતે જ આવું જલદ પગલું ભરી બેસે, એ ન ચાલે. મેડમની આમન્યા જાળવવી જોઈએ. ચાલ, માઝી માંગી લે, અને મેડમ હવે આવું નહિ કરે, એની જવાબદારી મારી...”

મેં પગે પડીને માઝી માંગી લીધી, “મારી ભૂલ થઈ મેડમ.. મેં આપનું અપમાન કર્યું...” મેડમ ગમે તેમ તો ય એક સ્વી હતા, લાગણી એમનો સ્વભાવ હતો, અહંકાર ઘવાયેલો, એટલે વીફરેલી વાધણ જેવા બનેલા, આજે અહંકાર પોષાઈ ગયો, એટલે મૂળ સ્વભાવ પ્રગટ થયો.

“જો, હવે આને તારો દીકરો સમજને માઝી આપી છે, કેટલો સરસ વિનયી છોકરો છે.....” પ્રિન્સીપાલે હસતાં હસતાં વાતાવરણને હળવું બનાવી દીધું.

મેડમે મારા માથે હાથ મૂક્યો, “દીકરા... મારી ભૂલ થઈ ગઈ.” આટલું બોલતાં તો એમની આંખમાં પાણી ભરાઈ આવ્યા.

“ચાલ આખા કલાસ સામે તારી માઝી માગું અને ફરી આવું નહિ કરવાનો સંકલ્પ જાહેર કરું.” મેડમ બોલ્યા.

પ્રિન્સીપાલ પોતાની પત્નીના આ અદ્ભૂત પરિવર્તનથી ખૂબ જ આનંદ પામ્યા અને ખરેખર જ્યારે મેડમે બહાર આવી બધા જ વિદ્યાર્થીઓ સામે પોતાની ભૂલ કબૂલ કરી, મારી માઝી માંગી, ત્યારે તો સૌની આંખોમાં જાળજણીયા આવી ગયા.

આ બાજુ મારા ભાવી ગુરુજીના પરિચયથી હું ધર્મ માર્ગે વધુ ને વધુ આગળ ધપવા લાગ્યો. બીજુ બાજુ પણાનું મૃત્યુ થયું, પરિવારનો આધાર સ્તંભ તૂટી ગયો. પણ મારો વૈરાગ્ય મજબૂત

આપત્તિના વમળ વચ્ચે જ આત્માનું કમળ ઉગાડવું છે.

બનતો ગયો. અને પંદરેક વર્ષની ઉમરે મેં દઢ સંકલ્પ કરી લીધો,
“મારે દીક્ષા લેવી છે...” અલબત ત્યારે હું પરિવારને આર્થિક રીતે
સહાયક ન હતો, છતાં મમ્મીને તો મારા પર જ ભવિષ્યની આશા
હોય ને? અત્યારે તો મોટી બહેન બધી જવાબદારી નિભાવતી
હતી, પણ વહેલા-મોડા એના લગ્ન થવાના, એ સાસરે જવાની,
પછી શું...

એ બધા કરતાં ય મોટી વાત એ કે માતાનું વાત્સલ્ય
દીકરાને દીક્ષા માટે રજા આપી દેવા શી રીતે તૈયાર થાય ...

પણ મેં કહું તેમ મારો ભાગ્યોદય ડગલે ને પગલે મારી
સહાય કરી રહ્યો હતો, મારા ગુરુજીએ પરિવારને સમજાવ્યો અને
મમ્મીએ- બહેને મને કહી દીધું, “સંભવ .. તું તારે દીક્ષા લઈ લે,
આ સંસાર અકળામણો છે, આ તો અમે અભાગીયા છીએ કે
અમને દીક્ષાની ભાવના થતી નથી, પણ તને આ ભાવના પ્રગટી
છે. તો અમે તને હવે નહિ રોકીએ. તું તારે સન્માર્ગો આગળ વધ.
આત્માનું કલ્યાણ કર, કુળદિપક બન, શાસન દિપક બન...”

મારો માર્ગ મોકળો બની ગયો, મમ્મી અને બહેન મારા
માટે કેટલો ભોગ આપી રહ્યા છે, એટલું તો હું સમજ શકતો હતો.
બંનેને માત્ર ભય એટલો જ હતો કે, “મારો ક્ષયોપશમ ઓછો છે,
તો આ દીક્ષા લીધા બાદ ભડાશે શી રીતે...” પણ છતાં “માત્ર
જ્ઞાનપ્રાપ્તિ થી જ મોક્ષ નથી, અનેક યોગો દ્વારા જીવ આત્મવિકાસ
સાધી શકે છે....” એ પદાર્થ વિચારીને એમણે રજા આપી.

મને સુંદર મજાનો સમુદ્ધાય, સદગુરુ, દાદાગુરુ મળ્યા.

અંતે પણ્યાની ગેરહાજરીમાં ૧૫ વર્ષની વયે દીક્ષાની જ્યય
બોલાઈ. વૈશાખ વદ ૪ નો દિવસ નક્કી થયો. (સંવત ૨૦૬૨)

જીવનપંથ ઉજાડવાને બદલે ઉજાળવાનું ચાલુ કરી દો.

“સંભવ .. તારું જીવન નિર્મિતમ બની રહે, એ માટે આપણે કુળદેવી પાસે દર્શન વંદન કરવા જઈ આવીએ...”
મમ્મીએ મને વાત કરી. સૌરાષ્ટ્રમાં ચોટીલા ગામની પાસે મોટી ટેકરી પર આવેલ ચામુંડા માતાનું મંદિર એ જ અમારી કુળદેવીનું સ્થાન...

“મમ્મી મને ભગવાન, સદ્ગુરુ અને જૈનધર્મ સિવાય ક્યાંય નમવાનું મન નથી થતું. મને કંઈ કુળદેવી ઉપર દેષ નથી, પણ મારે એને શા માટે નમન કરવા ..”

“જો સંભવ .. દીક્ષા પછી આખી જંદગી તારે ક્યાં કુળદેવી પાસે જવાનું છે ? તું અમારા સંતોષ ખાતર પણ એક વાર ત્યાં અમારી સાથે ચાલ... અમને ભવિષ્યનો ભય ન રહે !!”

મમ્મીએ કહ્યું અને એ બધાના સંતોષ ખાતર હું એમની સાથે ચોટીલા પહોંચ્યો, ટેકરી ચઢીને ચામુંડા માતાના મંદિરે પહોંચ્યા, મમ્મી - મામા - બહેન બધાએ ભાવથી નમસ્કાર કર્યા, શ્રીફળ ચડાયું, બંડાર પૂર્યો... આ બધું મેં જોયા કર્યું, પણ મેં હાથ પણ ન જોડ્યા કે માથું પણ ન નમાયું... મમ્મી ગભરાઈ ગઈ, મારા પર જરાક ગુસ્સે પણ થઈ. પણ હવે હું મુમુક્ષુ હતો, થોડાક જ દિવસોનો મહેમાન હતો, એટલે એ ગુસ્સો તરત જ ઓગળી ગયો.

‘દીકરા .. એક વાર નમી લે ને .. પ્રાર્થના કરી લે ને ..’

‘ના .. મમ્મી .. હવે આ મસ્તક નમે માત્ર ભગવાનને .. આરજૂ કરે માત્ર પ્રલુસામે ..’ મારી મક્કમતા જોઈ મમ્મી કશું ન બોલી, પણ ત્યાં બેઠેલો સંન્યાસી મારું આ વર્તન જોઈને બેબાકળો બની ગયો. ‘કોણ છે આ છોકરો ? કેમ નમતો નથી ?’

માલની કમાલ કરતાં કલમની કમાલ શ્રેષ્ઠ છે.

મમ્મીએ શાંતિથી મારી દીક્ષા વિગેરેની વાત કરી.

“એમ એ જૈનસાધુ બનવાનો છે ? તો છોકરા .. ચાલ ..આ મંદિરના મુખ્ય મહંતના આશિર્વાદ લઈ લે.. હજારો લોકો એમના શરણે આવે છે.” અને એ સંન્યાસી, આખા પરિવારને ૭૦ વર્ષના, મોટી દાઢીવાળા, ભયાનક દેખાતા મહંત પાસે લઈ ગયા. ત્યાં પણ ચામુંડા માતાની દેરીમાં બનેલા પ્રસંગનું પુનરાવર્તન થયું. બધા મહંતના પગે લાગ્યા, હું અક્કડ બની ને ઉભો રહ્યો, મમ્મીએ પગે લાગવા કશ્યું, મેં સ્પષ્ટ ના પાડી, મહંતે આ બધુ જોયું..

“કેમ છોકરા ? મને કેમ પગે નથી લાગતો ?”

“મહંતજી ! એણે તો માતાજીને પણ નમન નથી કર્યું. એ જૈન સાધુ બનવાનો છે.” પેલા સંન્યાસીએ સીધો ઘડાકો કર્યો. મહંતના મોઢા પર કોધની રેખાઓ ઉપસી આવી.

“છોકરા ! માતાજી કોપાયમાન થશે, તો તારું સત્યનાશ કાઢી નાખશે.” શ્રાપ જેવી ભાષામાં મહંતજી બોલ્યા, મમ્મી વગેરે તો દ્રુજ ગયા, હું પણ જરાક ગભરાયો તો ખરો, પણ એમ કાંઈ દબાઈ જાઉં થોડો ! !

“માતાજી કરુણાવાળા હોય. હું એમનો બાળક એમને ન નમું એટલે એ મારું સત્યનાશ થોડા જ કાઢે ? અને જો એવું કરે તો એ માતાજી ન કહેવાય... એ ચંડાલણ, ડાકણ, ચૂડેલ જ કહેવાય ને ...” હું બોલ્યો અને મહંત છોભીલા પડી ગયા. શું જવાબ આપવો એ એમને ન સૂજયું. અલબત્ત પરિવારવાળા તો સખત ગભરાઈ ગયેલા, મમ્મી મને અટકાવતી હતી, પણ મારું ધ્યાન એ તરફ ન હતું.

“પણ તને વાંધો શું છે ? માતાજીને કમને નમન કરવામાં

વિરાધનાની ધમાલ છોડો, આરાધનાની કમાલ માટે દોડો.

વાંધો કશો નથી. “પણ મને માત્ર મારા ભગવાન અને મારા ગુરુ
પર જ શક્ષા છે, તમારા સૌ માટે કોઈ તિરસ્કાર નથી. પણ નમન
કરવાની મને ઈચ્છા થતી નથી.”

સારું, સારું. કંઈ વાંધો નહિ, જા .. મારી તને શુભેચ્છા
છે.’ ૭૦-૭૫ વર્ષની ઉમરના મોટા મહંત ૧૫ વર્ષની ઉમરના
મારી સામે ગમ ખાઈ ગયા, અને અમે ત્યાંથી વિદાય લીધી. જે
કે પરિવારે મને ઠપકો આપ્યો, પણ બધા એટલું તો જોઈ જ શક્યા
કે ‘આ છોકરો કાચી માટીનો નથી. એ ભલભલાને ઠંડા પાડી
શકવાની પુણ્યાઈવાળો છે.’

અલબત્ત આ પુણ્યાઈ પ્રભુ પ્રત્યેની અનન્ય શક્ષાથી જ
પ્રગટી છે, એવું હું તો ચોક્કસ માનું છું.

આજે ચમત્કારોની, જંતર-મંતર-તંત્રની વાતો કરનારા
અનેક ગૃહસ્થો ચારેબાજુ નીકળી પડ્યા છે. આપણા રોગ-શોકાદિના
નિવારણ માટે એમના ચરણો ધસતા થશું, એમના કહેવા પ્રમાણેની
વિધિઓ કરશું... તો મને લાગે છે કે આ એક મોટી હોનારત જ
ગણાશે. આપણા બધાની શક્ષા તો મેરુ જેવી અડગ હોય. દેવ
તરીકે માત્ર વીતરાગ સર્વક્ષ ભગવંતો, સદગુરુ તરીકે માત્ર
વેરાગી-જ્ઞાની પંચમહાત્મારી સાધુ-સાધ્વી ભગવંતો અને ધર્મ
તરીકે આપણા ચારિત્રના સુંદર મજાના આચારો... આ સિવાય
કોઈની પણ શેહશરમમાં તણાઈ જવાની જરૂર નથી. કોઈના
ચમત્કારો સાંભળીને અંજાઈ જવાની જરૂર નથી., કોઈની પાસે
દીનતા દેખાડવાની જરૂર નથી...

વેશાખ સુદ ૪ના દિવસે રંગે ચંગે મારી દીક્ષા થઈ, અને
મારી સંયમયાત્રા શરૂ થઈ.

જિનાલયની ધજા આપે શિવાલયની મજા અને મોહરાજાને સજા.

૨. દુઃખ માં સમરો

સુરતના બેલાબેનના જીવનમાં બનેલો ચમત્કાર તેમના જ શબ્દોમાં વાંચીએ...

૧૯૮૦ની વાત છે. ઈલેક્શન હોવાથી ત્રણ દિવસની રજા હતી. દુકાનો બંધ હોવાથી અમે પાલીતાણા જવાનો પ્રોઓબાનાયો. અમે ગાડી લઈને નીકળ્યા. હું, શ્રાવક, નાનો બે વર્ષનો બાબો, નાણંદ, નાણદોઈ અને તેમનો ૧૫ વર્ષનો પુત્ર. સરસ જાત્રા થઈ ગઈ. જાત્રા કરી બપોરે અમે સુરત તરફ પરત નીકળી ગયા. વોટીંગ નું કાઉન્ટિંગ ચાલતું હતું એનું રીઝલ્ટ આવી ગયું હોવાથી અંકલેશ્વરની પહેલાં આમોદમાં ધમાલ ચાલુ થઈ ગઈ હતી. અમે આમોદ પાસે આવ્યા ત્યારે ૧૦૦ થી ૧૫૦ માણસોના ટોળાએ તલવાર, લાકડી, ગુમી વગેરે લઈને અમારી કારને ઘેરી લીધી. મારા શ્રાવક ડ્રાઇવિંગ કરતા હતા. ટોળું સખત ગુસ્સામાં હતું. અમારી ગાડી પર જોર જોર થી લાકડીઓ મારવા લાગ્યા. એક જણે ગાડીનો કાચ ખોલવાનું કહી શર્ટની અંદરથી લાંબું ચાપું કાઢ્યું અને બહાર નીકળવા ધમકાવવા લાગ્યો. અમે બધા ખૂબ જ ડરી ગયા. બધા આદીશ્વરભગવાનને યાદ કરી સતત નવકારમંત્રનું સ્મરણ કરવા લાગ્યા. ત્યાં જ વચ્ચે ટોળામાંથી જાણે ભગવાને મદદ કરવા મોકલ્યા હોય તેમ એક વૃધ્ય કાકા આગળ આવી બધાને અટકાવી કહેવા લાગ્યા, આ લોકોને જવા દો આ લોકો તો આપણાવાળા છે. અને અમને કહ્યું આગળ પણ ૧૦૦ થી ૨૦૦ માણસોનું ટોળું મળશે. તેમને મારું નામ આપી ને કહેજો કે, અમે તેમના સગા છીએ. તો જ તમને જવા દેશે. અમારી કારની આગળ એક ટ્રક ડ્રાઇવરનું ગળું ચચ્ચાથી ચીરી નાખ્યું હતું. અમે ખૂબ જ ગત્તરાઈ દુર્જનને વખાણવાની જરૂર નથી તો વખોડવાની પણ જરૂર નથી.

૧૫

ગયા હતા. સતત નવકારમંત્રનું રટણ ચાલતું હતું. આગળ બે મીનીટના અંતરે બીજુ મોટુ ટોળું દેખાયું. તેઓ પણ હથિયાર સાથે જ હતા. અમારી કાર રોકી અમે તેમને તે કાકાનું નામ આપ્યું તો અમને તરત જવા દીધા. તે દિવસથી આદીશરદાદા પર અને નવકાર મંત્ર પર ખૂબ ખૂબ શ્રદ્ધા વધી ગઈ ! હવે તો હાલતા, ચાલતા, ઉઠતા, બેસતા, ઉઘમાં પણ જો રાને આંખ ખુલી જાય !! તો જીભ પર તરત જ નવકારમંત્ર જ આવી જાય.

આપત્તિ આવે ત્યારે નવકારમંત્ર ગણવા કરતાં આપત્તિ પૂર્વે જ સતત નવકારમંત્ર ગણવામાં વાંધો શું ?

૩. શ્રદ્ધાની સરગમ

સુરતના હેતલબેહેને જીવનમાં શ્રી કલિંડ પાર્શ્વનાથ દાદાનો ચ્યમત્કાર અનુભવ્યો. તેમના જ શબ્દોમાં ભાવપૂર્વક વાંચીએ... મારું નામ હેતલ છે. હું સુરતમાં રહું છું. હાલમાં મારે બે જોડીયા બાળકો છે, તીર્થ અને ત્યાગી. આ બંને બાળકોના ડીલીવરી પ્રસંગની આ વાત છે. ૨૩ વર્ષની ઉમરે મારા લગ્ન થયા અને મને બીજા જ મહિને ખબર પડી કે મારે બે બાળકો છે. ત્યારે હું ઘણી ગભરાઈ ગઈ કારણકે મારું શરીર સાવ પાતળું. મારી તાકાત ન હતી કે હું બે બાળકને જન્મ આપી શકું અને ડૉક્ટરે પણ કહી દીધેલું કે બાળકને જો પોષણ નહિ મળે તો બાળકનો વિકાસ ન થાય અને એને કાચની પેટીમાં રાખવું પડે. ત્યારથી જ મેં શ્રી કલિંડ પાર્શ્વનાથદાદાના જપ ચાલુ કરી દીધા. મને એમના પર અતૂટ શ્રદ્ધા હતી. મેં પરમાત્માને પ્રાર્થના કરી કે, મારા શરીરની કોઈ તાકાત નથી. મારે તારી કૃપાથી જ પાર ઉત્તરવાનું છે.

વિશ્વાસની સુવાસ સવાસો યોજન સુધી ફેલાય છે.

દિલીવરી માટે મમ્મીના ઘરે ગઈ. આખા શરીરે સોજા ઘણાં રહેતા હતા. ૧૦ મહિના થઈ ગયા દિલીવરી થતી ન હતી. પણ બી.પી. ઘણું હોવાથી ડૉક્ટરે કદ્યું કે હવે દિલીવરી કરાવવી જ પડ્યે. મને ઘણી બીક લાગતી હતી. હું રોજ નિયમીત સ્થિરાસને એક કલાક દાદાના જાપ કરતી હતી. એ સિવાય આખો દિવસ મનમાં જાપ ચાલુ જ રહેતો હતો. ૧૧વાગ્યે દવાખાને ગઈ અને ૪ વાગ્યે નોર્મલ દિલીવરી દ્વારા મેં એક બાળક અને એક બાળકીને જન્મ આપ્યો. અને બન્નેનું વજન સરસ બાબાનું ત કિલો અને બેબીનું ૨.૫ કિલો. ડૉક્ટરને પણ આશ્રય થયું આટલા સરસ વજનના બાળકો છે. પરંતુ બે બાળકો ના કારણે કોથળી એટલી પતલી થઈ ગઈ કે બ્લડનો ફોર્સ બંધ જ ન થાય. ડૉક્ટર ટાંકા લે ને તૂટી જાય. ૫ ટકા લોહી થઈ ગયું. ડૉક્ટરે કહી દીધું કે હવે કેસ અમારા હાથની બહાર છે. એક બાજુ લોહીના બાટલા ચઢે અને બીજી બાજુ જ્લુકોઝના બાટલા ચઢે. ઘરના બધા રડવા લાગ્યા. પણ મને પરમાત્મા પર શ્રદ્ધા હતી કે તે મારી સાથે જ છે, મારી પાસે જ છે. મારી મમ્મીએ કલિકુંડદાદાના જાપ ચાલુ કરી દીધા. અને ચમત્કાર થયો. હું મોતને ભેટીને પાછી આવી ગઈ. ૮ વાગ્યા અને જ્લીડિંગ બંધ થઈ ગયું. ડૉક્ટરને પણ આશ્રય થયું કે આ બહેનને ભગવાને જ બચાવ્યા છે. અને બન્ને બાળકોને લઈને અમે કલિકુંડદાદાના દર્શન કરવા ગયા. ઈંઘોસીબલને પોસીબલ બનાવવાની તાકાત માત્ર દાદાની શ્રદ્ધામાં જ છે. આપત્તિ આવે પછી દાદાનો જાપ કરવો એનાં કરતાં રોજ જાપ કરીએ તો આપત્તિ જ ન આવે, એ ધર્મશ્રદ્ધાણું નું કાર્ય છે.

કર્મનો બંધ કરતા અનુબંધ વધુ મહત્વનો છે.

શ્રી કૃત્તું શ્રી કૃત્તું શ્રી કૃત્તું શ્રી કૃત્તું શ્રી १७ શ્રી કૃત્તું શ્રી કૃત્તું શ્રી

સંતાન જ્યારે માતાના પેટમાં હોય ત્યારે માતાએ કરેલા શુભ-અશુભ કાર્યોની અસર સંતાન પર પડે છે. તેવા સમયે વર્તમાનની ઘણી શ્રાવિકાઓએ નવલાખ નવકાર જાપ, ઉત્તમ પુસ્તકોનું વાંચન, પરમાત્માની પૂજા, આંગળી, ચૌવિહાર, ટી.વી.નો સંદર્ભ ત્યાગ, હોટલ-થીયેટરનો ત્યાગ વિગેરે અનેક સુંદર આરાધનાઓ કરી છે, જેના પ્રભાવે બાળકોના જન્મની સાથે જ રાત્રિભોજનનો ત્યાગ, ભાવિમાં સુંદર આરાધનાઓથી આગળ વધી સંયમ સુધી પહોંચ્યા છે. હે માતાઓ ! તમે પણ સંતાનોને મહાન બનાવવા ખૂબ ધર્મ કરો.

એ જ પ્રેરણા....

૪. સંયમ જીવનનો લેવો મારગડો

એક ભયંકર એક્સીન્ટ થયો. જીવાનજોધ દિકરાનું એમાં મોત થયું. પ્રસંગ એવો બન્યો હતો કે મા-બાપને બે દિકરા હતાં. બંને દિકરાને નાનપણથી જ જિનપૂજા, ગુરુવંદન, પાઠશાળા, રાત્રિભોજન ત્યાગ વિગેરે ઉત્તમ સંસ્કારો મા એ સિંચેલા હતા. મોટા દિકરાને ધર્મ કરતાં કરતાં ભાવ જાગ્યો કે મારે ગુરુભગવંત પાસે રહેવા જવું છે, જ્ઞાનાભ્યાસ કરવો છે. માતા-પિતાએ સંમતિ આપી. ભણતા ભણતા દિકરાને જેમ જ્ઞાન મળતું ગયું, તેમ સંસારની અસારતા, ભયાનકતા, બિહામણાપણું, પાપમયતા, અનિત્યતા વિગેરે સમજાયા અને વૈરાગ્ય ભાવ જાગતા દીક્ષા લેવાના ભાવ જાગ્યા. માતા-પિતાને વાત કરતાં તેમણે સંમતિ આપી અને ધામધૂમપૂર્વક દીક્ષા આપી. ચાલો ! બીજો દિકરો તો આપણી સાથે જ છે ને, ઘડપણમાં એ તો આપણને સાચવી લેશે. આવી કોઈ વિચારધારા એ માતા-પિતાને આવી કે નહિ એ તો કોને માયા, મૂર્છા, માન, મમતા, મૂઢતા એ મોહના જ સ્વરૂપ છે.

ખોલ્લો ખોલ્લો ખોલ્લો ખોલ્લો ખોલ્લો

ખબર... નાનો દિકરો સ્કુલ-કોલેજમાં ભાગતા આગળ વથ્યો.

એક દિવસ બહાર ગયેલા આ દિકરાને ભયંકર એક્સીડન્ટ થયો અને સ્થળ પર જ મોત થયું. સૌ વિચારમાં પડી ગયા કે માને આ સમાચાર કોણ કહેશે...? મા ને કેવો આધાત લાગશે ? કદાચ માનું મોત તો .....? પ્રથમ દિકરો સાથું બન્યો અને બીજાનું મોત થયું તો હવે મા-બાપની બાકી જુંદગીનું શું ? સગાસંબંધીઓ આવી વિચારણા કરતા કરતા છેવટે ઘરે મા પાસે પહોંચ્યા. ધીમે ધીમે વાત કાઢતાં માને દિકરાના મોત અંગે વાત કરી, મા ધૂસ્કે ધૂસ્કે રોવા લાગ્યા. સૌને લાગ્યું કે આપણો વિચારતાં હતાં એ જ થયું. મા ને ખૂબ આધાત લાગે તે સ્વાભાવિક છે. બાકીની જુંદગીમાં સાચવનાર કોણ....?

બે ત્રણ બેનો માને શાંત રાખવા લાગ્યા. પાણી આપ્યું માંડ માંડ મા ના ડૂસ્કા ઓછા થતા બહેનો સાંત્વના આપવા લાગ્યા. કે જુઓ જે બનવાનું હતું તે બની ગયું. ગયેલો દિકરો તો પાછો નથી આવવાનો, જે જન્મે છે તેને મરવાનું અવશ્ય નક્કી છે...

બીજા એક બેન બોલ્યા તમે પ્રથમ દિકરાને દિક્ષા ન આપી હોત તો ઘણું સારુ થાત ! તમને ઘડપણમાં તકલીફ ન પડત ! માએ તુરંત જ એમને રોક્યા, “ જુઓ પુષ્યશાળી શ્રાવિકાબહેન.. તમે એમ નહી સમજતાં કે હું મારા દિકરાના મોતની આ વાતથી કે અમારા ભવિષ્યની ચિંતાથી રડી રહી છું. મને તો રડવું એનું આવે છે કે મેં મારા બીજા દિકરાને દિક્ષા કેમ ન અપાવી....!!!” સહુ સ્તબ્ધ બની ગયાં. અનુપમા અને નાગિલા સમાન વર્તમાનની આ શાસનપ્રેમી શ્રાવિકાને લાખ લાખ ધન્યવાદ...

અનાભોગથી કરેલી દેવ-ગુરુની આશાતના દુર્ગતિ આપનાર છે.

શું તમે તમારા સંતાનને શ્રમણ બનાવી શકશો...? છેવટે
શ્રવણ તો બનાવી જ શકશો ને...

૫. સંઘ એ જ સર્વર્થ

નારણપુરા વિસ્તાર. સાંજના સાતનો સમય. ગુરુદેવ !
જલ્દી મારા ઘરે પધારો. માતૃશ્રીની તકલીફ વધી રહી છે. ગમે
ત્યારે શાસ મૂકી દેશે. માંગલિક સંભળાવીને પાછો ફર્યો અને
સમાચાર આવ્યા કે તેમના માતૃશ્રી ચાલ્યા ગયા. અંતિમ સમયે
ગુરુ ભગવંતનું માંગલિક સાંભળવાનું એક જોરદાર પુષ્ય કામ કરી
ગયું.

સંઘના કાર્યોમાં અદભ્ય ઉત્સાહપૂર્વક લાભ લેનાર એ
ભાગ્યશાળી ... જિનાલય-પાઠશાળા માટે ખૂબ દોડધામ કરનાર એ
પુષ્યશાળી.. આવતી કાલે સવારે સંઘની સ્થાપનાની જહેરાતો બોર્ડ
ઉપર પૂર્વેથી થઈ ચૂકેલ છે અને એમના જ માતૃશ્રી અચાનક
માંદગી આવતા પૂર્વની સંધ્યાએ ચાલ્યા ગયા. કાલે સંઘસ્થાપના
કરવી કે કેમ....?

ભાગ્યશાળીએ ગુરુ ભગવંતને અને સંઘને જણાવ્યું કે તમે
સહેજ પણ ચિંતા ને શોક ન રાખતા. અંતિમ સમયે માતૃશ્રીની
સેવાનો લાભ ખૂબ મળ્યો. એમના નિમિત્તે સંઘ સ્થાપના બંધ ન જ
રહેવી જોઈએ. આવતીકાલે સંઘ સ્થાપના, નવકારશી પૂર્ણ થયા
બાદ જ હું તમામ સગા-સંબંધીને માતૃશ્રીની ચિરવિદાય અંગેની
વાત કરીશ ! રાત્રે મોડે સુધી એ ભાગ્યશાળીએ સંઘ સ્થાપનાના
જરૂરી કાર્યો સહૃદ્દીની સાથે રહીને કર્યા !! સવારે સંઘ સ્થાપના બાદ
એક બાજુ નવકારશી ચાલુ થયા બાદ જ સગાસંબંધીઓને માતૃશ્રી
ને કાઢવાનો સમય જણાવવાનું ચાલુ કર્યું.

થાંભલા કહે છે કે થા ભલા.

શ્રી લોક લોક લોક લોક લોક લોક | ૨૦ | શ્રી લોક લોક લોક લોક લોક લોક
 સંધ અને સંધ સ્થાપનાની મહાનતા એ પુષ્યશાળીના
 હથમાં ઉત્કૃષ્ટભાવે વસી હશે, ત્યારેજ આવું કાર્ય કરી શક્યા. ધન્ય
 છે એમની સંધ ભક્તિને... !!

પચ્ચીસમાં તીર્થકર તુલ્ય સંધની ભક્તિ કરવાનો અવસર
 ક્યારેય ચૂકતા નાછિ. કેમકે તત્ત્વાર્થસૂત્રમાં પૂજ્ય ઉમાસ્વાતિજી
 મહારાજે સંધની વૈયાવચ્ચના પ્રભાવે અનેક આત્માઓએ તીર્થકર
 નામકર્મનો બંધ બતાવ્યો છે. પરમાત્માની આંગી થી જે પુષ્યબંધ
 થાય તેના કરતાં અનેક ગણો અધિક પુષ્યબંધ સંધનો વહીવટ
 શુધ્ધપણે કરવાથી બંધાય છે. સંધભક્તિનો લાભ જો જો ચૂકતા...

૬. એક અજુબો દારત્રાન

સોનાની મૂરત સમું ગણાતું સુરત શહેર. દાયકાઓ પૂર્વ
 ત્યાં એક જૈન યુવાન એની માતા સાથે રહે. એ કાળે સુરતમાં
 લક્ષ્મીજીની કૃપા પામનાર લક્ષ્મીનંદન જૈન પણ વસતા હતાં, તો
 લક્ષ્મીદેવીની જરા સરખી નજર સુદ્ધાં નહીં પામનાર આવા યુવાનોય
 વસતાં હતા. માતાએ એક વાર પુત્રને શાશપણસભર વાત કહી કે,
 લાગે છે કે સુરતમાં તારા નસીબ અડેનું પાંદડું ખસવું મુશ્કેલ છે.
 તું મુંબઈ જા. તો કદાચ ક્ષેત્ર પરિવર્તનના કારણે ભાગ્ય પરાવર્તન
 શક્ય બને. પુત્રએ કરમાયેલા પુષ્પ જેવું ફિક્સું રિસ્ટિત કરતાં કહું,
 “મા ! પણ મુંબઈ જવા માટે ભાડાના ય પૈસા મારી પાસે ક્યાં
 છે... ને ત્યાં જઈને મૂરી વિના હું પગભર ઉભો પણ ક્યાં રહી
 શકીશ...” કિંતુ માં હિમત ન હારી, ગમે તે રીતે એણે પુત્ર માટે
 ગાડી ભાડાની વ્યવસ્થા કરી, ઉપરાંત મુંબઈના કોઈ જૈન શ્રેષ્ઠિની

ગાળ આપનાર ને ગોળ વહેં ચતા શીખો તો મહાન બનશો.

२१

હુકાને સાવ સામાન્ય પગારે નોકરીની વ્યવસ્થા ય કરાવી. મુંબઈ જવાનો દિવસ આવ્યો. ધર્મનિષ માતા પુત્રને કહે : બાજુના જૈન ઉપાશ્રયમાં સાધીજી શ્રી રત્નમાલાશ્રીજી બિરાજે છે. મુંબઈ જતાં પૂર્વે તું એમના મુખેથી માંગલિક શ્લોક પાઠ સાંભળી લે. શુકન થશે. યુવાન માતા સાથે સાધીજીનું માંગલિક સાંભળવા ગયો. ધર્મ માતા જેવા વિચકાશ સાધીજીએ માંગલિક પાઠ સંભળાવવા ઉપરાંત ગ્રણ માંગલિક નિયમો સ્વીકારવાની યુવાનને પ્રેરણા કરી (૧) પ્રતિદિન એકસો આઠ નવકાર ગણવા. (૨) રાત્રિભોજનનો ત્યાગ કરવો. (૩) મુંબઈની નોકરીમાં જે પહેલો પગાર મળે તે તમામ પગાર કોઈ ગરીબ જરૂરીયાતમંદ જૈન પરિવારની ભક્તિ માટે આપી દેવો.. વસ્તુતઃ આમાંના બે નિયમ તો યુવાન માટે હજુ શક્ય હતાં. પરંતુ ત્રીજો નિયમ કોઈ રીતે શક્ય ન હતો. મુંબઈ જવા માટેના ગાડીભાડાની માંડ વ્યવસ્થા કરનાર એ ખુદ ગરીબ સાધર્મિક હતો. આ સ્થિતિમાં દરિદ્રાવસ્થામાં પહેલો પગાર આપી દેવો એ તો હુઝર વાત જ હતી. કિંતુ સંસ્કારી ઉદાર દિલ યુવાને ગ્રણેય નિયમો પૂરા ઉમંગથી સ્વીકારી લીધા.

મુંબઈ આવ્યા બાદ એનો પ્રથમ માસ કપરો ગયો. ભોજનની કોઈ વ્યવસ્થા થાય તેમ ન હતું. ક્યારેક ભૂખ્યા રહીને, ક્યારેક આયંબિલ કરીને, તો ક્યારેક સામાન્ય વ્યવસ્થા કરીને એણે જેમ તેમ પ્રથમ માસ પૂર્ણ કર્યો. મહિનાના અંતે શેઠ પગાર આય્યો. એક માસની કામગીરી અને પગાર મળી જવાથી હિંમતવાન બનેલા યુવાને સાહસથી કહ્યું : શેઠ.. આ સિવાય દસ રૂપિયા ઉછીના આપો તો મહેરબાની. આગામી માસના પગારમાંથી એ

ભોળપણ ચાલે ભોટપણ નહિ.

દુર્લભ
દસ દૂપિયા કાપી લેજો. જેથી હું મારી એક માસની ભોજનની
વ્યવસ્થા કરી શકું. આશ્રયચક્તિ થઈ જઈને શેઠે પૂછ્યું : અરે આ
પગાર મળ્યો છે, તેમાંથી તું ભોજન વ્યવસ્થા કરી લે જે. ઉધીના શા
માટે માગે છે ? યુવાને દરિદ્રાવસ્થામાં દાનનું દુષ્કર કાર્ય કરતો ઉત્તર
આપ્યો : શેઠ !! મેં નિયમ લીધો છે તે પ્રમાણે આ સમગ્ર પગાર
તો હું ગરીબ સાધર્મિક પરિવારને આપવાનો છું. માટે એમાંથી એક
દૂપિયો ય હું મારા ખપમાં લઈશ નહીં.

આ દરિદ્ર વ્યક્તિની ઉચ્ચી દિલેરી નિહાળીને, યુવાન પર
ફીદા ફીદા થઈ જતાં શેઠે કહ્યું : તારી ઉદારતા સામે તો મારી
શ્રીમંતાઈ જાંખી ઠરી છે. ભોજન માટે ઉધીના દૂપિયા લેવાની જરૂર
નથી, તારી ભોજન વ્યવસ્થા હું કરી દઈશ.

અને હા, હવેથી તને બધી રીતે આગળ લાવવાની
જવાબદારી હું અદા કરીશ. જાણે યુવાને દાખવેલ ઉત્કૃષ્ટ દાનનું
તત્કાળ ઉત્કૃષ્ટ ફળ સામેથી મળ્યું. કાળાંતરે આ યુવાન મુંબઈમાં
અઢળક સંપત્તિ પામીને અરવચીન જૈન શાસનમાં એક અમર
નામના વરી જનાર શ્રાવક રૂપે પંકાયો. એ શ્રાવક એટલે શત્રુજય
ગિરિરાજના મહાભિષેક કરાવીને લોકકંઠે વસી ગયેલા પુષ્યાત્મા
શ્રી રજનીકાંતભાઈ દેવડી.

છેલ્લે એક વાત : ઉદારતા પર ઈજારો માત્ર શ્રીમંતોનો જ
હોવાના ભ્રમમાં કદી રાચશો નહિ. શ્રી રજનીકાંતભાઈ દેવડી
જેવાના આવા પ્રસંગો ઊકાની ચોટ પર ઘોખણા કરે છે કે ક્યારેક
ગરીબ વ્યક્તિ પણ શ્રીમંતોને કયાંય ટક્કર મારે એવી અફલાતુન,

અદ્ભૂત અને અનુપમ ઉદારતા સાવ સહજ પણે દાખવી શકતી હોય છે. આપણે ચાહીએં આવી અનુપમ ઉદારતા ભરી ગરીબાઈ..

૭. પટેલનું પરિવર્તન

“શું આવો મહાન જૈન ધર્મ ! આવા ઉત્તમ એમના પ્રભુજી ! ત્યાગી અને વૈરાગી એમના સાધુ-સાધ્વીજી ! ” વ્યાખ્યાન સાંભળતા એ પટેલ બહેનને અહોભાવ થયો. આશરે ૪૭ વર્ષની ઉંમર. આમ તો શિક્ષિકા તરીકે ભણવવાની નોકરી સુલમાં હતી. પ્રસંગે વ્યાખ્યાન સાંભળવા ગયા હતા. નક્કી કર્યું કે હવે જૈન ધર્મ વિશે ખૂબ જાણવું છે ! સાધ્વીજી સાથે સત્સંગ વધારતા ગયા. બે પ્રતિકમણાના સૂત્રો ઉપરાંત સંતિકરમ્ય, ભક્તામર, સ્નાતસ્યા વિ. સૂત્રો પણ કંઠસ્થ કર્યા છે. અતિચાર વિગેરે કંઠસ્થ કરવાની મહેનત ચાલુ છે. ઘણાં બધા જૈન ધર્મના પુસ્તકો વાંચવાનું ચાલુ છે ! આજે એમની ઉંમર આશરે ૬૭ વર્ષ છે. છેલ્લા ૧૦-૧૨ વર્ષથી સવારે ઘરે જાતે અને સાંજે ઉપાશ્રય જઈને પ્રતિકમણ કરે છે. પાઠશાળા જાય છે. બે ઉપધાન કર્યા છે. બાર વ્રત સમજ્ઞને નાણ સમક્ષ ઉચ્ચાર્યા છે. રાત્રિભોજન બંધ છે. વિવિધ પુસ્તકો ઉપર ઘરે બેઠા પરીક્ષા પણ આપે છે.

જો પટેલ પણ જૈન ધર્મને પામી પ્રતિકમણ આદિ આરાધનાઓ કરી શકે તો આપણે જૈન છીએ. આપણે સૂત્ર અભ્યાસ, પ્રતિકમણાદિ કરીને માનવ જન્મ સફળ બનાવવો જોઈએ તેવું લાગતું હોય તો આજથી જ સાધના માર્ગે આગળ વધો એ જ હિતશિક્ષા.

ધર્મ માત્ર જાણવા જેવો નહિ માણવા જેવો છે.

૮. પુરીને બદલે પત્ર પ્રાપ્તિ

સુરતના અનિષાબહેનના જીવનમાં થયેલ ચમત્કાર એમના
જ શબ્દોમાંવાંચીએ :

મારે એક બેબી છે. તેના જન્મ બાદ બે વર્ષ પછી મારે ડીલીવરી સમય હતો. બધા કહેતા કે તારે બીજી પણ બેબી છે. પાંચમા છઢા મહિને હું અને મારા પતિદેવ એક દરગાહ પાસેથી પસાર થતા હતા ત્યારે એક મૌલવીએ મને કહ્યું કે તમારે પેટમાં બેબી જ છે. બધા કહે છે કે એ મૌલવીની વાત સાચી હોય છે. મૌલવીએ સંપૂર્ણ વિશ્વાસ સાથે કહ્યું હતું કે તમારે ૧૦૦ ટકા બેબી છે. સોનોગ્રાફી કરાવી ચેક કરી શકો. હું સાચો જ છું.

હું અને મારા પતિદેવ થોડા ઢીલા પડી ગયા કારણકે હું મારા સાસરામાં એકની એક જ પુત્રવધુ છું. એટલે મારા સાસુ સસરા પુત્રને વધારે જંખતા હતાં. પછી મેં એમને કહ્યું, “તમે ચિંતા ન કરો. આ દિકરીનો દિકરો હું કરીશ.” અને ત્યારથી અમે બંને એ ખૂબ ધર્મ કરવાનું ચાલુ કર્યું. ચોમાસુ બેસતાં મારે છઢો મહિનો બેઠો. બે ટાઈમ પ્રતિકમણ તેમજ સવારે આદીશર ભગવાનના મોટા ફોટા સામે પાંચ વાગ્યામાં દિપક-ધૂપ સાથે નવ સ્મરણ નો જાપ કરતી. ત્યારથી મારા પતિદેવે રોજ એક સામાયિક કરવાનો નિયમ કર્યો.

અને ત્યાર પછી અમને ધાર્મિક ચમત્કારો મહિને મહિને મળવા લાગ્યા. જે ઉડ ઉડ પ્રેરણા આપતા હતા કે તમારે બાબો છે. અને મેં ડીલીવરી સુધી સતત મારા નવસ્મરણ ગણવાના ચાલુ રાખ્યા. સાથે સાથે સંંગ ઘૌંઘાર પણ કર્યા. તેના પ્રભાવે ૩,૭૦૦ ગ્રામ વજનના નિરોગી શરીરવાળા એક દેદીઘમાન પુત્ર ને મેં જન્મ આપ્યો.

સંસારની ધૂમકમાણી એ મરતી વખતની ધૂળ કમાણી છે.

૬. સંંગ વર્ષિતપમાં ૧૦૮ ઉપવાસ

મલાડના મુદુલાબહેનના લગ્ન બાદ થોડા જ સમયમાં તેમના પતિને લક્ખો થઈ ગયો. આવક બંધ થતા પોતે ખાખરા-મઠીયા કરી પોતાનું ગુજરાન ચલાવવા લાગ્યા અને પતિની સેવા કરવા લાગ્યા. લગભગ ૨૫ વર્ષ પતિની ખે પગે સેવા કરી છતાં તેમના પતિ મૃત્યુ પામ્યા. આથી તેમનું મન ધર્મ તરફ વળ્યું. પ્રતિ-પચ્ચાણ કરવા લાગ્યા. ૨૫ જેટલા સંંગ વર્ષિતપ થયા. જેમાં અલગ અલગ વર્ષિતપમાં તેમણે ૮-૧૧-૧૫-૧૬-૨૧-૪૧-૬૮-૭૨ સંંગ ઉપવાસ કર્યા. ઈ. સ. ૨૦૦૮માં ૧૦૮ ઉપવાસ કર્યા. તે પણ મૌન સાથે બધી કિયા પણ કરતાં. નવ નવ્યાશું કરી. ૧૭ વાર ચઉંબિદારા છઠ કરી સાત જાત્રા કરી. અનુમોદના કરતાં આપણે પણ વર્ષિતપાદિ આરાધનાના ભાવ કરીએ. આજે પણ સંંગ વર્ષો સુધી વર્ષિતપ કરનારા કેટલાય ભાગ્યશાળીઓ આપણી વચ્ચે છે જ .....

૧૦. આદિશર અલબેલો રે

ખંભાતમાં રહેતા અલ્પેશભાઈ ધંધાના કામ માટે અવાર-નવાર દિલ્હી જતાં હતાં. એકવાર દિલ્હી ગયા હતાં ત્યારે ત્યાંથી જ્યાપુર જવા માટે રાત્રે બાર વાગ્યે નિકળ્યા ત્યારે તેમને બસ મળી નહીં, તેથી તે ટેક્સીમાં બેઠા. ટેક્સી થોડે દૂર ગઈ પછી તેમાં બીજે બે વ્યક્તિ બેઠી. ત્યાંથી લગભગ ૨૦-૨૫ કી.મી. દૂર ગયા પછી ડ્રાઇવરની બાજુની સીટ વાળી વ્યક્તિ એ અલ્પેશભાઈને પિસ્તોલ બતાવી અને કહ્યું, “તમે કિડનેપ થઈ ગયા છો. જરા પણ અવાજ કરતાં નહિ.” અને અલ્પેશભાઈ ની બાજુમાં બેઠેલી વ્યક્તિએ

ધરમાં ધર્મની ચોપડી પર ચોકડી કયારેય ન મૂકતા.

તેમના હાથ પકડી લીધા અને કહ્યું, “ જરા પણ અવાજ કરશો તો તમને મારી નાખીશું.”

અલ્પેશભાઈ એ આદીશરદાદાના જાપ ચાલુ કરી દીધા. અને મનમાં વિચારવા લાગ્યા, હે આદીશરદાદા હું વર્ષોથી તમારી પાસે આવું છું. જો કયારેક પણ મેં ભાવથી તમને પૂજ્યા હોય, તમારી સેવા-પૂજા કરી હોય તો આપ મને બચાવશો. જાપ કરતાં કરતાં અચ્યાનક ત્યાં પોલીસની એક ગાડી આવી, પોલીસવાળાએ ડ્રાયવરને કાચ ખોલવાનું કહ્યું છતાં તોણે કાચ ખોટ્યો નહિ. અને ગાડી સ્પીડમાં ચલાવી. પોલીસે તેનો પીછો કર્યો અને આગળ બધા સ્ટોપ ઉપર નાકાંધી કરાવી લીધી અને અંતમાં બધા કિડનેપર પકડાઈ ગયા અને દાદાના જાપથી અલ્પેશભાઈ બચી ગયાં.

જીવનમાં કયારે પણ આપત્તિ આવે ત્યારે તેને વધાવી લેજો અને દાદાના નામનું સ્મરણ કરજો. દાદા જરૂરથી તમને કોઈ પણ રસ્તો બતાવશે. શ્રદ્ધા રાખજો. “હુઃખને વધાવી લેવું એ સમકિતીનું લક્ષણ છે.”

૧૧. આચંબિલનો પ્રભાવ

નડીયાદનો જીનેશ. ઉંમર ૨૮ વર્ષ. ૨૦૦૪માં તેણે વર્ધમાન તપનો પાયો નાખેલ. મુંબઈથી તેના કાકાનો દિકરો અભય આવેલ. છેલ્લી બારીના છેલ્લા ઉપવાસે એટલેકે પાયાના છેલ્લા દિવસે રાત્રે ૧૦ વાગ્યાની લોકશક્તિ એક્સપ્રેસમાં તેને મુકવા માટે સ્ટેશન ગયેલ. ટ્રેન આવી. તેમાં ચઢવા જતાં જીશેશ ટ્રેન નીચે પડી ગયો. ટ્રેન ચાલુ હતી. બાકીના ડબ્બા તેના ઉપરથી પસાર થઈ ગયા. પરંતુ તેને કોઈ ગંભીર ઈજા ન થઈ. માત્ર તેના પગની પાની કપાઈ ગઈ.

ચોપડી છો પડી એમ નહિ ચોપડી બદલે ખોપડી.

પાસેની હોસ્પિટલમાં તાત્કાલિક દાખલ કર્યો. સારવાર ચાલુ થઈ. ડૉક્ટરે દવા લેવા માટે આપી. પરંતુ તેણે મોં વાટે કશું પણ લેવાનો ધરાર ઈન્કાર કર્યો. અને કહ્યું કે, “મારે આજે ઉપવાસ છે તેમજ કાયમ માટે ચૌવિહાર કરું છું, જેથી સુર્યાસ્ત બાદ કશું જ લેતો નથી. જેથી કાલે સવારે નવકારશી બાદ જ હું દવા ગોળી લઈશ. જેથી તમારે જે ઈન્જેક્શન આપવા હોય તે આપો.”

કેવી દધધર્મિતા... સગવડિયા ધર્મવાળા ચેતજો... દોઢ મહિનાની સારવાર બાદ પગે સારુ લાગતાં દાદાની ૮૮ યાત્રા પણ એવા પગે કરી આવ્યો અને તે પછી બે એક વર્ષ બાદ ફરી વાર દાદાની ૮૮ યાત્રા કરી. અત્યારે તેને વર્ષમાન તપની ૧૫ ઓળી પૂર્જ થઈ ચૂકી છે.

૧૨. મહામંત્ર છે મોટો જગમાં

સ્વતંત્રતા ચળવળની આ વાત છે. વલ્લભભાઈ પટેલે દરેક રાજ્યને પોતાનું રાજ્ય ભૂલી એક થવા વિનંતી કરી. હેદરાબાદના નિઝામ આ વાત માનવા તૈયાર ન હતા. હેદરાબાદમાં હિન્હ-મુસલમાનોનું તોફાન શરૂ થયું. રતનબેન તેમના પતિ તથા ચાર પુત્રો-પાંચ પુત્રી સપરિવાર હેદરાબાદમાં હતા. તેમના મુસલમાન પાડોશીએ ઘર છોડી સોલાપુર જવાની સલાહ આપી. રાત્રીના સમયે બળદગાડામાં બેસી સૌ સોલાપુર જવા નીકળ્યા. રતનબેન ધાર્મિક પ્રવૃત્તિવાળા. સમજ્યા ત્યારથી ચૌવિહાર, કંદમૂળ ત્યાગ હતા. તપસ્યા કોઈ બાકી નહીં. ગામની સ્ત્રીઓને ધાર્મિક શિક્ષણ આપનાર. દિવસભર સમય મળતા નવકારમંત્રનો જાપ કરતાં, નવકારમંત્ર પર ખૂબ શ્રદ્ધા, બાળકોને પણ એ જ ધાર્મિક શિક્ષણ.

આરાધકોને મોત નહિ મોક્ષની ચિંતા હોય.

જોઈ જોઈ જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો જુદ્ધો
 રાત્રિના સમયે રસ્તો પસાર કરતા વચ્ચમાં જંગલ આવ્યું. અંધારી
 રાત, પશુઓનો ભય, લુટાડુઓનો ભય, આગળ વધતા છુપાયેલા
 ૭-૮ લોકો તલવાર સાથે હિન્દુ કુટુંબને મારવા આવ્યા. અચાનક
 લોકોને જોઈ બધા ગભરાયા પણ રતનબેને સૌને નવકારમંત્રનો જોર
 થી જાપ કરવા જણાવ્યું ત્યારે અચાનક એક કદાવર વ્યક્તિ
 હુમલાખોર અને બળદગાડાની વચ્ચે આવી. તેનું તેજ અને વ્યક્તિત્વ
 જોઈ હુમલાખોર ડરીને ભાગી ગયા. રતનબેન કાંઈક કહે તે પહેલા
 તે કદાવર અદ્દ્ય થઈ ગયા. Who is he ?

૧૩. જાગ્રા નવ્યાણું કરીએ

રમીલાબેન એક ધર્મિક શ્રાવિકા.....

ગમે તે કામ કરતાં રોટલી કરતાં ધાર્મિક અભ્યાસ તો ચાલુ
 જ હોય. ગમે ત્યાં જાગ્રા કરવા જવાનું હોય કે બહારગામ જવાનું
 થાય ત્યારે ગાડીમાં બેસતાં જ ભગવાનની જય બોલાવવાની અને
 સાથે જ નવકાર મંત્રના જાપ ચાલુ થઈ જાય. રસ્તામાં પણ ખપ
 પૂરતી જ વાતચીત કરે અને બધાને પણ નવસ્મરણ સંભળાવે.
 પછી જ બીજી વાતો કરજો એમ પણ કહે. ૧૮૮૮ માં જ્વલ
 પ્રેશરની બીમારી થઈ અને ડૉક્ટરે રોજ એક ગોળી ફરજીયાત
 લેવાની આપી. ચોમાસા પછી સગામાંથી એક જણ શત્રુજયની
 નવ્યાણું યાત્રા કરાવતા હતાં. તો એમને પણ ભાવના થઈ ગઈ.
 પહેલા તો પતિએ પ્રેશરની બીમારીના કારણે ના પાડી પરંતુ પોતે
 તેમાં અંતરાય કેવી રીતે પાડે એમ વિચારીને રજા આપી. પછી તો
 જાગ્રા કરતાં કરતાં એમણે ગોળીઓ બંધ કરી અને દોઢ મહિનામાં
 ૧૦૮ જાગ્રા સારી રીતે પૂર્ણ કરી. છંક કરીને સાત જાગ્રા પણ કરી.
 ત્યારબાદ આજ સુધી તેમને ગોળીઓ લેવાની જરૂર પડી નથી અને

સાધના માટે ત્રણ પાયા Devotion, Determination, Daring

વળી આનાથી તપ કરવાની પણ હિમત મળી. પછી તો વીસસ્થાનક
ની વીસ ઓળી ઉપવાસ થી પૂર્જ કરી, બે ઉપધાન, બે વરસીતપ,
સિદ્ધિતપ, ફરીવાર નવ્યાણું જાત્રા, માસક્રમણ. પાર્શ્વનાથ
ભગવાનના ૧૦૮ અહૂમની આરાધના હાલ ચાલી રહી છે.
નવપદની વિધિ સહિત નવ ઓળી, વર્ધમાન તપની રૂ ઓળી
અને કલ્યાણક વગેરે નાના, મોટા, અનેક તપ પૂર્જ કર્યા. એમ
થાય છે કે દાદા પ્રત્યે કેવો અગાધ પ્રેમ અને શ્રદ્ધા કે રોગ તો જરૂર
મૂળથી મટકે પણ તાકાત પણ વધારે...

વર્ષાતપ લીધો ત્યારે પતિને પણ ફાગળ મહિને શરૂઆત કરાવી. તેમને ડાયાબિટીસ ખૂબ જ રહે. ભૂખ્યા રહી ન શકે, સુગરફી વાપરવી પડે, ના ના કરતા ધીમે ધીમે બધુ માફક આવી ગયું અને પછી તો બિયાસણાં માં પણ મીઠાઈ વાપરતા. આખા વર્ષાતપમાં કદી પતિને ડાયાબિટીસ મ્યાવવો નથી પડ્યો. તેમના પતિ એક વાર ગાડીમાં પાંચ ભાઈબંધ સાથે રાજ્યસ્થાનથી દર્શન કરીને આવતાં હતાં. તેઓ આગળ બેઠા હતા અને અચાનક ચલાવનાર મિત્રને ઝોકુ આવી જતાં ગાડી સામે ચઢી જતાં ટ્રક સાથે અથડાઈ. સાથેના એક મિત્રનું ત્યાં જ મૃત્યુ થયું અને બીજા બધાને ખૂબ જ વાગ્યું. પતિ પણ ત્યાં જ બેમાન બની ગયાં પણ નવકાર ગણવાનું ગાડીમાં ચાલતું હતું, પરિણામે તેમને કોઈ ગંભીર ઈજા ન થઈ. જ્ય હો નવકાર મંત્રનો..... ભાવથી બોલજો કે

नवकार जपने से, सारे दੁःख मीटते हैं !

૧૪. અનુમોદન

એક સશ્રાવકને જુંદગીભરના ર દ્રવ્યના આયંબીલ (રોટલી

વિજન સુખોનું Sale કરે છે, ધર્મ સુખોને Share કરે છે.

- કરીયાતુ) ૫૦ વર્ષ પુરા થઈ ગયા છે ! વિશ્વ રેકોડ સ્થાપિત કર્યો છે.

મુંબઈના શ્રીમંત ઘરના સુશ્રાવકને સવારના પ્રતિકમણ કરતા ૪ કલાક લાગે છે. ભરહેસરની સજાયમાં એક એક મહાપુરુષ ના નામ આવતા જાય અને તેમના સુકૃતોને યાદ કરીને મહાપુરુષોને આંખ સામે ઉપસ્થિત કરીને ભાવભર્યા હૈયે વંદન કરતા જાય. વંદિતા સુત્રની એક એક ગાથા બોલતા જાય, અતિચારો યાદ આવતા જાય, રડતા જાય. સકલ તીર્થમાં તે તે તીર્થોને નજરમાં લાવી ભાવભરી વંદના કરતા જાય. અદ્ભૂત પ્રતિકમણ પ્રેમ.

સુરતના સુશ્રાવક છેલ્લા ૨૮ વર્ષથી ૪ દ્રવ્યના અખંડ એકાસણા, ઠલે માત્ર નિર્દ્ધારિત ભૂમી ઉપર જવાનું. સવારથી પૂજા માટે નીકળે. પોતાના એરીયાના ઘણા દહેરાસરના દર્શન, વંદન, પૂજન કરે. કુલ મળી ને રોજના ઉપ જેટલા ચૈત્યવંદન કરે. પુરીમુઢે પચ્ચકખાણ પારે. મોટી તિથિ ઠામ ચૌવિહાર એકાસણું કરે છે.

૧૫. અનંતની યાત્રાએ

શત્રુંજ્ય ગિરિરાજની યાત્રા કરીને પાછા ફરતા પૂર્વ કર્મના ઉદ્યે ભયંકર એક્સીટેન્ટ થયો. અંતિમ સમયે યાત્રાની વાતો, શત્રુંજ્ય ગિરિરાજની મહાનતાની વાતો કરતાં કરતાં થયેલ અચાનક અકસ્માતમાં વિશાળ પરિવાર માંથી ચાર યાત્રિકો મોતના મુખમાં ધકેલાઈ ગયા. પરિવારે સાથે બેસીને નિષય કર્યો કે અંતિમ સમયે શત્રુંજ્યની યાત્રા કરી છે, તો એમની પાછળ બેસણા કે પ્રાર્થના સભા કે પૂજા રાખવાને બદલે શત્રુંજ્ય ગિરિરાજની સંગીત સાથે ભાવયાત્રા રાખવી છે. સવારે ૮ થી ૧૨ સુધી. અને

ખુદનું સાચું એમ નહિ ખુદાનું સાચું.

ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્ [૩૧] ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્ ફોન્

ભાવિકો ગિરિજના રંગે રંગાઈને અનંત કમોનો કથ કરી શક્યા. નિમિત એ જ કે પરિવારે લીધેલો ઉત્તમ નિર્ણય... કોઈના મૃત્યુ બાદ પ્રાર્થના સભા કે પૂજાને બદલે વ્યાખ્યાન કે ભાવયાત્રા ગોઠવવાથી સહુને શાન મળે....

૧૬. પતિદેવ

એક સાધ્વીજી ભગવંતે જણાવેલ પ્રસંગ ખૂબ મનનીય છે.

પૂ. સાધ્વીજના શબ્દોમાં જ એ માણીએ....

મોટા શહેરમાં ચોમાસુ હતું. સંઘ ખૂબ મોટો, આરાધક વર્ગ ઘણો સારો. ઉપાશ્રય ભર્યો ભર્યો જ રહે. સામાયિક મંડળ, પ્રતિકમણ મંડળ, પૂજા મંડળ હોવાથી અવસરે અવસરે અનુષ્ઠાન ચાલ્યા કરે.

ધાણી આરાધક બહેનોનો નીકટથી પરિચય થયો. એક વાર ૩-૪ બહેનો સામાયિક કરી ઘરે જતાં મળવા આવી. સહેજે વાત વાતમાં પુછ્યું કે ધર્મિષાબેન કેમ દેખાણાં નહિં. ?

એક બેન બોલ્યા કે બહાર ગયા લાગે છે.

મારાથી પ્રશંસા થઈ, “ખૂબ આરાધક શ્રાવિકા છે. મૌનપૂર્વક દરેક આરાધનામાં અનુષ્ઠાનોમાં હોય જ. વળી, મુખ હંમેશા હસતું જ હોય, કયારેય કોઈની સાથે ઉંચે અવાજે બોલતાં સાંભળ્યા નથી.”

એક બેન બોલ્યા. “ ખરેખર આરાધક, સમતાધારી અને હસમુખા જ છે. પણ.. સાહેબજી ! એમને એક મોદું દુઃખ છે.”

“ એમને વળી શેનું દુઃખ ? ”

પેલા બેન ધીમેથી બોલ્યાં, “ સાહેબજી હું બાજુમાં જ રહું છું. કોઈને કહેતાં નહિં. (અવાજ એકદમ ધીમો પડી ગયો.)

આપમતિ એ પાપમતિ છે.

અઠવાડીયામાં ૨-૩ વાર ધર્મિષાબેનને એમનો પતિ ખૂબ મારે છે.

પતિ ખૂબ કોધી છે. ન બોલવાની ગાળો અને અપશબ્દો ઘણીવાર સાંભળ્યા છે.

મારી આંખો એકદમ પહોળી થઈ ગઈ. સંસારની અસારતા મનમાં વધુ ને વધુ ફીટ થતી ગઈ.

પેલા બેનો તો જતાં રહ્યા પણ મારા મનમાં મુંજવણ ઉભી થઈ. પતિ એટલો કોધી, દુઃખ આપે, મારે, અપશબ્દો અને ગાળો બોલે છતાં એ વાતની કોઈને ખબર ન પડે એવું હસતું મુખહું. કાંઈ સમજાતું નથી.

તું દિવસ બાદ એ જ ધર્મિષાબેન સહજ રીતે સામાચિક પારીને સત્તસંગ કરવા આવીને મારી પાસે પલાંઠી લગાવીને બેસી ગયાં. દીક્ષાની ભાવના કેવી રીતે થઈ? કેટલો પર્યાય? શું ભણ્યાં? પ્રસન્નતા છે ને? ગુરુજ પ્રસ્યે સમર્પિત છો ને? સેવા ચૂકતા નથી ને? વિગેરે એક પીઠ શ્રાવિકાને શોભે એવા ઘણા પ્રશ્નો પૂછી કાઢ્યાં. મનમાં ખૂબ આનંદ થયો કે માતા જેવી શ્રાવિકાઓ પણ છે, જે ખરી માતા બનીને નિર્ભયતા-પૂર્વક અમારી કાળજી કરે છે.

યથાયોગ્ય બધાના ઉત્તરો આપ્યા. ત્યારબાદ મનમાં પેલા બેન દ્વારા ઉભી થયેલી ગુંચવણ યાદ આવી ગઈ. આટલી આત્મીયતા થવાથી પૂછવામાં સંકોચ ન લાગતાં મેં પૂછ્યું,

“શ્રાવિકાબેન એક વાત પૂછું ?”

“પૂછોને, સાહેબ ! તમે તો અમારા ગુરુના સ્થાને છો.”

“મેં સાંભળ્યું છે કે તમારા પતિદેવ બહુ કોધી છે.” એમણે ટુંકાણમાં મોં હલાવ્યું. મેં આગળ ચલાવ્યું “ તે તમને ઘણીવાર અપશબ્દો બોલે છે, ગાળો પણ આપે છે.”

બુધ્યની શુદ્ધિ તો શાશ્ત્રી રિધિ-સિધ્ય દૂર નથી.

તેઓ બોલ્યા, “હોય, સંસારમાં બધુ ચાલ્યા કરે.” આટલું બોલી પતિદેવનું ખરાબ ન દેખાય અને હું આગળ ન પૂછું એવી મોંડા પર નારાજગી દેખાડી.

પણ મારી મનની ગૂંચવણ દૂર કરવા હું મર્યાદા ચૂકી, પૂછવાનું ચાલુ રાય્યું, અરે મેં તો સાંભળ્યું છે કે તમને તમારા પતિદેવ ખૂબ માર પણ મારે છે. એમણે કહ્યું કે હા, મારા કોઈક પાપકર્મનો ઉદ્ય છે. બાકી મારા પતિદેવ તો ખરેખર ખૂબ ઉત્તમ છે.

માર મારવા સુધીનું ફૂટ્ય કરનાર પોતાના પતિદેવને ઉત્તમ માનનાર આ શ્રાવિકાને અંતરથી હું જુદી પરી.

ફરી હું બોલી કે મને એ સમજાતું નથી કે તમારા પતિદેવ તરફથી તમને આટલું દુઃખ પડે છે, છતાં તમારું મુખ સદાય હસતું જ હોય છે અને તમે તેમને ઉત્તમ માનો છો. એની પાછળ રહેસ્ય શું છે ?

“સાહેબજી ! આજે તમે જુદે જ ચક્યા છો તો મારે કહેવું જ રહ્યું ! સાંભળો. હું નાની હતી ત્યારથી જ મા-બાપના ખૂબ સારા સંસ્કારો, સાધુ-સાધીજી ભગવંતોનો સમાગમ. ધર્મના રંગો રંગાતી ગઈ. ૧૮ વર્ષની થઈ અને એક સાધીજી ભગવંતના નીકટના પરિયયથી વૈરાગ્યના રંગોથી રંગાઈ. સંયમજીવન લેવાની તાલાવેલી થઈ.

ઘરે આવીને ચારિત્રની ભાવનાની વાત મૂકી. બધા સભ્યો ખળભળી ઉઠ્યાં, મારા પ્રત્યેની લાગણી અને કદાચ દીક્ષા લઈ ઘરે પાછી આવે તો એવા ભયથી પિતાજીએ ખૂબ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ના કહી દીધી.

અવસરે અવસરે હું વાત મૂકતી અને પિતાજીનો આકોશ

બુધ્ધિવાદી નહિ શુધ્ધિવાદી બનો.

ઠલવાતો. ધરનું વાતાવરણ વધુ કલુષિત થતું. તેથી હવે ચારિત્રની વાત મેં પડતી મૂકી. સાખુ-સાધી ભગવંતોનો સમાગમ ઘટાડ્યો અને વૈરાગ્ય ઓસરતો ગયો.

પણ લગ્ન તો નથી જ કરવાં. અબ્રહિમનું પાપ તો મારે નથી જ સેવવું. સંસાર તો મારે નથી માંડવો એવો દ્રઢ નિર્ધાર કરી ચૂકી હતી. ઉંમર થતાં વારંવાર ધરના સભ્યો તરફથી વાત મુકાતી પણ મક્કમપણે હું મારી ના જ જાહેર કરતી.

આ બાજુ ઉંમર વધતી ચાલી અને સામેથી માંગાઓ આવવાના શરૂ થયાં. સમાજમાં પણ લોકો વાતો કરવા લાગ્યા કે કેમ આ છોકરીને ધરના લોકો વળાવતાં નથી. હકીકત શું છે. વિગેરે વાતોથી ભડકેલા પિતા એક દિવસ ખૂબ જ આવેશમાં મારા પર તૂટી પડ્યા.

તને કાંઈ ભાન છે કે નહિ ? સમાજમાં અમારી ઈજજત તારે રાખવી છે કે નહિ ? નાનપણ થી મોટી કરી, આટલા બધા ઉપકારો કર્યા, એનો આ બદલો આપવાનો ? આના કરતાં તો તું અમારા ધરે ના આવી હોત તો સારું !!

સાથે મમ્મી, નાનીબેન, ભાઈ બધા પણ અવસરની રાહ જ જોતા હતાં. બધા એ પોત પોતાની તીખી ભાષામાં મને ધોઈ નાંખી. એક બાજુ હું એકલી અને બીજી બાજુ આખો પરિવાર. હવે હું છિમત હારી ગઈ. તુટી ગઈ.

પિતાજીએ ફરી ગુસ્સામાં પૂછ્યું, “ બોલ ! હવે લગ્ન માટે તૈયાર ને ? ના પાડવા માટે હું અસમર્થ બની પણ સંસારમાં નિહિ લેપાવાની ઈચ્છાવાળી હું હા પણ ના બોલી શકી. તેથી મૌન રહી.

ધરના સમજ ગયા કે હવે આનુ ચાલવાનું નથી. તેથી

સમૃદ્ધિ નહિ સમાધિ માટે પુરુષાર્થ કરો.

સારા મૂરતીયા સાથે લગ્ન નક્કી થયાં. ચોરીના ફેરા ફરાઈ ગયા અને અને સાહેબજી (ધુસ્કે ધુસ્કે શ્રાવિકા રડવા જ લાગ્યા) હું સંસારના કાદવમાં ખૂંપી ગઈ. હિવસો, મહિનાઓ વિતતાં બે વર્ષ જોતજોતામાં વીતી ગયાં.

લગભગ ૨૬ વર્ષની મારી ઉભર હતી, આરાધના વિગેરે સુંદર ચાલતી હતી અને સંઘમાં મોટા આચાર્ય ભગવંત પધાર્યા. સામૈયું થયું. વ્યાખ્યાન ગોઠવાયું. પતિદેવ પણ ભૂલથી એ હિવસે વ્યાખ્યાનમાં આવ્યાં.

આચાર્ય ભગવંતે સરસ રીતે ઉપદેશ આપ્યો. તેમાં બ્રહ્મચર્યનો મહિમા અને બ્રહ્મચર્યની ભયંકરતા ખૂબ ચોટદાર શૈલીમાં સમજાવી.

વ્યાખ્યાન પૂર્ણ થયું એ હિવસે સાંજે પતિદેવશ્રીને જમાડયાં પછી નિરાંતે બેઠેલા ત્યારે હું એમના પગ આગળ જઈને ધુસ્કે ધુસ્કે રડવા લાગી.

એમને મારા પર ખૂબ પ્રેમ તેથી મારું રૂદ્ધ જોઈ ન શક્યાં. મને શાંત પાડી રડવાનું કારણ પૂછ્યું માંડ માંડ શાંત થઈ ભીના સ્વરે બોલવાનું શરૂ કર્યું.

પતિદેવ નાનપણથી ધર્મ ખૂબ ગમે, ૧૮ વર્ષે દીક્ષા લેવાની તીવ્ર જંખના થઈ હતી. ઘરે વાત મૂકી, પિતાજીનો ભયંકર આકોશ ઠલવાયો. વાત પડતી મુકાઈ. છેવટે લગ્ન તો નથી કરવા એવો દ્રઢ નિર્ધાર કર્યો તેમાં પણ મારા પાપોદયે ન ફાવી. ઘરના બધા મારા પર તૂટી પડ્યા. અને લગ્ન કરવા પડ્યાં. સંસારના કાદવમાં ખૂંપવું પડ્યું તો અબ્રહિના ભયંકર પાપથી અભડાઈ ગઈ.

પતિદેવ ખરી વાત એ છે કે આજે મેં અને તમે આચાર્ય

મોલ, મેઈલ, મોબાઈલના યુગમાં શાંતિ ગઈ મસાણમાં.

ભગવંતનું વ્યાખ્યાન સાંભળ્યું, બ્રહ્મચર્યની મહાનતા અને અબ્રહ્મની ભયંકરતા આચાર્ય ભગવંતે દેખાડી છે. ત્યારથી મનમાં સંકલ્પ કરો છે કે જો આપ સંમત થાઓ તો આજથી બ્રહ્મચર્યની પ્રતિજ્ઞા આજીવનની લેવી છે.

પતિદેવ, આ અભાગણી દીક્ષા તો ન લઈ શકી (આંખમાંથી ટપ-ટપ આંસુ પડવા લાગ્યા. હૈયુ ભરાઈ ગયું) અરે સંસારમાં રહીને પણ બ્રહ્મચર્ય ન પાળી શકી. હવે....

હવે તો બહુ થઈ ગયું. પતિદેવ જો આપ પ્રસન્નતાપૂર્વક સમ્મતિ આપો ! સાથ આપો તો ! આપણે બન્ને સંપૂર્ણ આજીવન બ્રહ્મચર્ય ગ્રત ગ્રહણ કરી લઈએ....

વૈરાગ્યે અને અસરકારક રજૂઆતે પતિના હદ્યને હલાવી દીધું. છેવટે પોતે ઉચ્ચકુળના સંસ્કારી નભીરા હતા. કાચી સેકંડોમાં પતિદેવે જવાબ હકારમાં આપી દીધો.

આચાર્ય ભગવંત સાથે વાત થઈ ગઈ. સારા મુર્દૂતે નાણ સમક્ષ રહ વર્ષની ઉમરે સુખી-સંપન્ન, રૂપવાન અમે બંને પતિ-પતિને આજીવન સંપૂર્ણ બ્રહ્મચર્ય ઉચ્ચરી લીધું.

સાધ્વીજી ભગવંત ! રહ વર્ષે ભર યુવાન વયે જે પતિદેવે મને શીલરત્નની ભેટ આપી તે પતિદેવ હવે જો પત્થરોથી મારે તો પણ તેની સામે મારે ન જોવાય !!

બોલો ! સાધ્વીજી ભગવંત ! હવે તો મારા પતિદેવ ઉત્તમ ખરા કે નહિ ! તે મને મારે તો પણ હું પ્રસન્ન રહી શકું કે નહિ ?

હું તો આ અનુમોદનીય કથની સાંભળી આશ્ર્ય ચકિત થઈ ગઈ. બંનેની ગુણ ગરિમા પ્રત્યે મારુ હૈયુ નમ્ર બની ગયું.

હાથ જોરી પગે પડવાની વ્યવહારિક કિયા મારા સાધુવેશના

પ્રમાદ જાય તો પ્રભુનો પ્રસાદ થાય.

કારણે હું ના કરી શકી.

કમાલ છે શુભ-દષ્ટા અને સહિષ્ણુ એ પરમ શ્રાવિકાને!!

કમાલ છે પત્નીને ધર્મમાં સહાયક બનનાર પતિદેવ ને !!

૧૭. આપતિમાં ધર્મ દેટતા

વહુની ધર્મદટતાનો પ્રસંગ સાસુના શબ્દોમાં વાંચીએ.....

ઈન્ટીરીયર ડીઝાઇનર નું ભણેલી મારી વહુ રીના, જ્યારે કુંવારી હતી ત્યારે આકિટિકટની ઓફિસમાં અંધેરી ઈન્ટરન્શીપ કરતી હતી. પ્રસંગ છે ૨૬ જુલાઈ ૨૦૦૫ના ધોધમાર વરસાદનો. જન્મથી જ કયારેય પણ કંદમૂળ ચાખ્યું નથી. એ દિવસે ખૂબ વરસાદ હતો. બપોરના ૨, ૨.૩૦ વાગ્યાની આસપાસ, એની મમ્મીનો ભારે વરસાદમાં વહેલા નીકળી જવાનો ફોન આવતાં ઓફિસમાંથી નીકળી. સાથે બધા જ સ્ટાફના લોકો પણ નીકળી ગયા. ધીરે ધીરે વરસાદની માત્રા વધી રહી હતી. બસ માટે રાહ જોતા હતા પણ ઘણી વાર સુધી બસ ન આવતાં, સહારા રોડ પર આવી બસ પકડી બસમાં બેઠા. થોડો એવો નાસ્તો જે ઘરેથી લાવી હતી, તે બધાને થોડો થોડો આપી દીધો. પાણીનું સ્તર ખૂબ વધી ગયું હતું. બસ આગળ વધવાનું નામ જ લેતી ન હતી. તો બધાએ બસમાંથી ઉત્તરી, ચાલીને હાઈવે પહોંચવાનું નક્કી કર્યું. પાણી ગળા સુધી આવી ગયું હતું. આગળ વધવું ખૂબ જ મુશ્કેલ થઈ પડ્યું. જીવનું જોખમ લાગતું હતું. બધાએ પાછા ઓફિસમાં જ રાત રોકાવવાનો નિષ્ણય કર્યો. ઓફિસ પાછા ફરતી વખતે રસ્તામાં વડાપાંઊવાળો દેખાયો. ઓફિસના સ્ટાફના જે અજેન(મરાઠી, સાઉથઈન્ડીયન, વૈષ્ણવ) હતાં, તે લોકોએ પોતાને માટે વડાપાંઊ, બટાકાવડા લઈ લીધા. પણ યાદ આવ્યું કે રીના તો જૈન છે આ બધુ

સંસારમાં સાક્ષીભાવ અને ધર્મમાં સમર્પણભાવ ઉત્તમ.

નહિં ખાય. એટલે એની માટે સૂકો ચેવડો લીધો. જેમ તેમ કરીને ઉ વાગ્યે પાછા ઓફિસે પહોંચ્યા. ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એરીયામાં ઓફિસ હતી. આજુબાજુ કારખાના પણ બંધ, બધું બંધ હતું, ઓફિસમાં ન લાઈટ ચાલુ કે ન ઝોન ચાલુ. થોડી વાર રહીને બધા વડાપાંઊ ખાવા લાગ્યા અને રીના માટે ચેવડો આપ્યો. ચેવડામાં લસણની વાસ આવી. રીનાએ કહ્યું આ મને નહિં ચાલે. બધા લોકો વિચારમાં પડી ગયા. હવે શું કરવું... પછી રીનાને સમજાવવા લાગ્યા કે તારે કાંઈક તો ખાવું જ પડશે. ખાઈશ નહિં તો આટલી બધી ભીની થઈ છે તો કંઈથી મરી જઈશ. ખાધા વગર ગરમી કેવી રીતે આવશે.. રીના પર આ વાતની કોઈ અસર ના પડી. બધા એને મસ્તીમાં કહેવા લાગ્યા કે... દેખ, અંધેરા હો ગયા હૈ, ભગવાન ભી નહિં દેખ રહે હૈ, તું ખા લે, વરના મર જાયેગી... પણ રીના ને જિનાજી પર શ્રદ્ધા અતૂટ એટલે ટસ ની મસ ન થઈ. બધા સમજાવતા હતાં એટલી વારમાં જ અચાનક દરવાજા પર કોઈક આવ્યું. જોયું તો ચા વાળો હતો. પણ ઓફિસમાંથી તો કોઈએ ઓઈર આપ્યો ન હતો. પાઇનથી ખબર પડી કે એ છોકરો નવો હતો અને બીજા કોઈને ચા આપવાની હતી ને ભૂલથી અહીં આવી ગયો હતો. બધાએ કહ્યું કે ચા રાખીને જા અને રીનાને આવીને કહ્યું, લે તું જલ્દી સે ચાય પી લે... થોડા અચ્છા રહેગા.. એટલા બધા જાણા વચ્ચે ચા ના એક-બે ધૂંટડા જ આવ્યા. પણ સારું લાગ્યું. હજુ પણ બધા વડાપાંઊ ખાવાની લઈને બેઠા હતાં. અચાનક સાડા નવ વાગ્યે ફરી પાછા દરવાજે ટકોરા પડ્યાં. એક છોકરો કાંઈ ખાવાનું લઈને ઉભો હતો. બધાએ પૂછ્યું, કિસને ભેજા.. કયા હૈ... છોકરો કહે, પતા નહિં, શેઠને બોલા ઉપર ઓફિસમાં પુલાવ દે કે આ... આ બાજુ બધા

સંવેદનશીલ અને સહનશીલ બનશો તો સમાધિશીલ બનશો.

ખુશ થઈને પુલાવ લઈને અંદર આવ્યા. ખોલીને જોયું તો સાંચો ભાત જરામાં વધારેલો. બાકી બીજુ કાંઈ ન હતું. અને બધા જોરથી બોલી ઉઠ્યા રીના... તું યે ખા સકતી હૈ.. ઈસમેં કુછ ભી નહિ હૈ.... ના ઘાડ્યા... ના ગાજર... યે તો જૈન હૈ. .... બધા ખુશ થઈ ગયા. સાથે સાથે આશ્રય પણ પામ્યા કે આફિસની નીચેની ઓફિસમાં કયારેય પણ જૈન ખાવાનું બનતું નથી. તો આજે અચાનક જૈન પુલાવ...

ત્યારે બધાને એ જ વિચાર આવ્યો અને બોલી ઉઠ્યા કે રીના... તેરે ભગવાન ને હી તેરે લીધે યે ભેજા હૈ. વરના અપને આપ વો હોટલવાલા ઐસે ખાના ભેજે ઔર વો ભી જૈન... ધન્યવાદ તમારા જૈન ધર્મને... અને આમ રીનાની શ્રદ્ધા જોઈને આજે પણ એ અજૈન મિત્રો જૈન ધર્મના વખાણ કરતાં થાકતાં નથી. જૈનમું જ્યતિ શાસનમું. રાત્રી ભોજનનું પાપ ન છોડી શકનાર રીનાની કંદમૂળ ત્યાગની ભાવનાની અનુમોદના...

૧૮. ડાયાલિસીસ કેન્સલ

વડોદરામાં નિઝામપુરામાં ઉષાબહેનના ઘરે શ્રી આદીશર ભગવાનનું ઘર દહેરાસર છે. તેમને આઠ-દસ વર્ષથી ડાયાબિટીસ હતો. ધીમે ધીમે ડાયાબિટીસ વધવા લાગ્યો. ડૉક્ટરે રીપોર્ટ કરાવવાના કહ્યા. રીપોર્ટમાં કીડની ફેઠલ છે તેમ આવ્યું. બે કીડની ફેઠલ આવવાથી ડૉક્ટરે ડાયાલિસીસ કરાવવાનું કહ્યું. ડાયાલિસીસ કરાવવાનું નિયમિત ચાલુ થઈ ગયું. તે સમયમાં તેમણે ખૂબ જ હિંમત પૂર્વક લોગસ્સના નિયમિત જાપ શરૂ કર્યા. જાપના પ્રભાવે છ મહિના પછી ડાયાલિસીસ બંધ થઈ ગયું! અત્યારે તે બધે હરે-ફરે છે. દહેરાસરનું બધું જ કામ જાતે કરે છે. સવારે ચાર વાગ્યે ઉઠે

ઈચ્છાનું દમન નહિ શમન કરો.

છે. આજની તારીખે પણ તેમના લોગસ્સ ચાલુ છે. ડૉક્ટરને પણ નવાઈ લાગી કે લાખોમાં આવો એક કેસ જોવા મળે છે.

૧૮. અણમનો પ્રભાવ

વિજ્યભાઈ આણંદ રહે છે. તેમના ઘરમાં તેમની પતિની
ચાર પુત્રી અને એક પુત્ર છે. તેમને ડાયાબિટીસ હતો. ધીમે ધીમે
તેમને પગમાં હુંબાવો થવા લાગ્યો. શરીર સુકાવા માંડયું. ડૉક્ટરને
બતાવ્યું, પરંતુ કશું નિદાન થતું ન હતું. કમાવાની જવાબદારી
તેમના માથે હતી. બાથરૂમ જાય તેમાં લોહી આવવા લાગ્યું.
ત્યારબાદ તેમને વડોદરા લાવવામાં આવ્યા. ડૉક્ટરને બતાવ્યું તો
ડૉક્ટરે કહ્યું કે કાં તો કીડની ખરાબ થઈ ગઈ હશે. અથવા તેમને
કેન્સર હશે. તાકાલિક હોસ્પિટલમાં દાખલ કરો. વડોદરા સ્ટર્લિંગમાં
તેમને દાખલ કર્યા. ઘરમાં બધા ગમ્ભરાઈ ગયા. હવે શું થશે ?
તેવામાં તેમની દિકરી પૂર્વિને એકાએક અહુમ કરવાનો વિચાર
આવ્યો. અહુમ કરીને જાપ શરૂ કરી દીધા. અને આશ્વર્ય બધા જ
રીપોર્ટ નોર્મલ આવ્યા ! માત્ર કિડની ઉપર સોજે હતો. પણ ધીમે
ધીમે તે મટી ગયો. હવે ડાયાબિટીસ પણ નોર્મલ આવે છે. અત્યારે
તીજે માળ રહે છે. લિફ્ટ નથી. તો પણ ભગવાનની સેવા પૂજા
કરવા જાય છે.

२०. दुःखमां समता

અરવિંદભાઈ રેલ્વેમાંથી ઉત્તરવા જતા પગ ચુકી ગયા અને પાટા બાજુ પડ્યા. હાથ અધ્યર થઈ ગયા. એ જ સમયે ટ્રેન ઉપડી. સતત નવકાર ગણતા રહ્યા. પૂરા અઠાર ઉભા પસાર થઈ ગયા. ધર્મ પ્રત્યે અતૃતી શ્રદ્ધા હતી. ટ્રેન ગયા પછી અન્ય વ્યક્તિઓએ

અશ્રદ્ધા અને અંધશ્રદ્ધાને છોડી આત્મશ્રદ્ધા તરફ આગળ વધો.

શ્રી કૃતું કૃતું કૃતું કૃતું કૃતું કૃતું

૪૧

પ્લેટફોર્મ ઉપર સુવાડયા. ડાબો હાથ છૂટો પડી ગયો હતો. બધા કપડાં લોહીવાળા થયા હતા. સમતાભાવ રાખી સર્વેને તેમની પુત્રીનો નંબર આપ્યો. મને આ હોસ્પિટલમાં લઈ જજો વિગેરે માર્ગદર્શન આપતા રહ્યા. આવી ભયંકર પરિસ્થિતિમાં પણ બોક્યા કે ભગવાને ડાબો હાથ લઈ લીધો. જમણો હાથ મજબૂત છે. મારી પુત્રી આવે તે પહેલા લોહીવાળા કપડાં ફાડી નાખો નહીં તો તે બેભાન થઈ જશે. સર્વેના આંખમાં આંસુ હતા. તેઓ નવકાર સ્મરણ કરતા હતા. આજે ડાબો હાથ નથી. ત્યારબાદ પત્નીની માંદગી આવતા ખૂબ જ સેવા કરી. પત્નીને પણ હસતા મોંએ વિદાય આપી. આજે ૬૫ વર્ષની ઉમરે એકલા રહી સમતાભાવથી ધર્મમય જીવન ગુજારે છે. આ વર્ષે પાલીતાજી ચોમાસુ કરવા ગયા છે. ધ્યાવાદને પાત્ર છે. અધરા દુઃખો સમતા ભાવથી સહનકરી શકવાની તાકાત ધર્મથી જ મળે તેનું જીવંત ઉદાહરણ છે. જીવનમાં નાના દુઃખો સામેથી સહન કરવાની ટેવ પાડશો તો અંત સમયે દુઃખમાં પણ સમાપ્તિ રાખી શકીશું.

- (૧) જમવાની થાળી તૈયાર હોય, ખૂબ જોરદાર લાગી હોય, ત્યારે ૧૦ મિનિટ નવકાર ગણીને પછી જમવા બેસવું.
- (૨) ભયંકર ગરમીમાં ઘરમાં આવ્યા બાદ ૧૦ મિનિટ પંખો ચાલુ કરવો નહિં.
- (૩) જમતાં કોઈ વસ્તુનો બરાબર સ્વાદ ન હોય તો પણ તે અંગે બોલવું નહિં.
આવા નાના નિયમો આજથી જ ચાલુ કરી શકશોને...!

૨૧. જીનવાણી શ્રવણનો ચમત્કાર

૨૨વર્ષની એ યુવતી. નામ હતું નિશા. એકદમ નાસ્તિક

અન્યની ખૂબીઓને વખાડી ન શકો તો ખામીઓને વખોડતા નહીં.

હતી. ધર્મમાં બીલકુલ રસ નહીં. કોઈ દિવસ ભગવાનનું મુખ પણ જોવા ન જાય. તેની મમ્મી એકદમ ધર્મિષ. મા સેવા-પૂજા કરે અને ગુરુવંદન પછી જ નવકારશી પાણે, જ્યારે દીકરી તદ્દન વિરોધી. હરવું -ફરવું, ખાવું-પીવું અને મોજ-મજા કરવી. બસ એ જ એની જુંદગી. મમ્મી ઉપાશ્રયનું નામ દે કે તરત જ ચીડ કરે. તે તેની માને કહેતી કે જ્યારે તું ઉપાશ્રય જાય ત્યારે ચાવી બાજુમાં આપીને જવી, જેથી ચાવી લેવા પણ ઉપાશ્રયમાં આવવું ન પડે.

એક દિવસ એવું બન્યું કે તેની મમ્મી ઉપાશ્રય જતાં ઉતાવળમાં ચાવી બાજુમાં આપવાનું ભૂલી ગઈ. તેથી ચાવી લેવા નિશાએ ઉપાશ્રય જવું પડ્યું. તે વખતે સાધુ ભગવંતનું વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું. નિશા ચાવી લઈને પાછી ફરતી હતી ત્યારે ગુરુદેવના એ શબ્દો... શું આ માનવ જન્મ વેડફવા માટે મળ્યો છે....? સાંભળીને નિશા અચાનક જ ઉભી રહી ગઈ અને તેને થયું કે લાવને આવી જ દ્ધું તો વ્યાખ્યાન સાંભળું અને તે બેસી ગઈ. પછી જેવું વ્યાખ્યાન પુરુ થયું અને તેને મનમાં વિચાર આવ્યો કે વ્યાખ્યાન કેટલું સરસ હતું ... મેં આટલા વર્ષોમાં આવા કેટલાય વ્યાખ્યાન ગુમાવ્યા... તેણે નક્કી કર્યું કે હું કાલે પણ વ્યાખ્યાન સાંભળવા આવીશ. બસ વ્યાખ્યાનથી તેની આખી જુંદગી બદલાઈ ગઈ. પછી તો રોજ-રોજ વ્યાખ્યાન સાંભળવા આવે અને નાસ્તિક માંથી આસ્તિક બની ગઈ. તેને હવે આ સંસારમાં રસ ન રહ્યો. સંસાર પ્રત્યે વૈરાગ્ય જાગ્યો. મનમાં દિક્ષા લેવાનું નક્કી કર્યું. પણ તેના લગ્ન નક્કી થઈ ગયા હતા અને લગ્નની ખરીદી અને તેયારીઓ પણ થઈ ગઈ હતી. તે લગ્નના આગલા દિવસે ભાગી

દીકરાને બેટસમેન નહિ બેસ્ટમેન બનાવજો.

ગઈ. બધી બાજુ શોધખોળ કરતા કયાંય તેનો પત્તો ન લાગ્યો. આવેલી જાન પાછી ગઈ. પછી બે દિવસ રહીને નિશા ઘરે પાછી આવી. ક્યાં ગઈ હતી ? તે પ્રશ્ન પૂછતાં જ નિશાએ જવાબ આપ્યો કે સાધીજ મ. સા. જોડે ગઈ હતી. કારણ કે મારે લભ કરવા નથી. મારે દિક્ષા લેવી છે. મારે આ સંસારમાં પડવું નથી. જો હું તમને પહેલા મારા દિક્ષાના ભાવ જણાવતી તો તમે મને ના જ પાડતા. અને જબરજસ્તી મારા લભ કરાવતા. મારી પાસે આના સિવાય બીજો કોઈ રસ્તો ન હતો. બસ પછી તો નિશા સંયમ પંથે જવા આગળ ને આગળ વધતી ગઈ. અને અંતે દિક્ષા લીધી.

બસ, એક જ વ્યાખ્યાને તેને નાસ્તિકમાંથી આસ્તિક બનાવી મોક્ષમાર્ગ સુધી પહોંચાડી. ખરેખર આપણાં ધર્મમાં જીનદર્શન કરતાં પહેલાં જિનવાણી શ્રવણને વધારે મહત્વ અપાયું છે.

અકબર બાદશાહ યુધ્યભૂમિમાં પણ ગુરુભગંતને જોડે લઈ જતાં , યુધ્યભૂમિમાં રોજ જિનવાણીશ્રવણ કર્યા બાદ જ લડાઈ કરવા જતા. તો આપણે જૈન રોજ વ્યાખ્યાનશ્રવણતો કરીશું જ ને !!

૨૨. જિનાલય રીક્ષા સેવા

વિ. સં. ૨૦૬૮ નું ચાતુર્મસ શ્રી મિરાંબીકા જૈન સંધમાં થયું. વર્તમાનમાં વૃધ્ય શ્રાવક-શાવિકાઓને જિનાલય જવા આવવામાં ઘણી વાર તકલીફ પડતી હોય છે. ઘણાંને ચાલવાની તકલીફ હોય છે, તો કોઈકના દિકરા-વહુને ઘંધા કે રસોડાને લીધે સમય નથી હોતો. સંધના કેટલાક ભાવિકોએ આ અંગે વિચારણા કરી પોતાના જ સંધના એક જૈન શ્રાવક કે જેને રિક્ષા ચલાવવાનો

બીજાને જાણકારી આપજો પણ જાકારો ન આપતા.

શ્રી કૃત્તિવિજન પુષ્પાલ પુષ્પાલ પુષ્પાલ [૪૪] શ્રી કૃત્તિવિજન પુષ્પાલ પુષ્પાલ

ધંધો હતો, તેને વાત કરી. સવારના ૭ થી ૧૦ દરમ્યાન સંઘ માંથી તમારા પર જેનો ફોન આવે તેને સરનામું પૂછી, એમના ઘરેથી રીક્ષામાં બેસાડી તમારે દહેરાસર મુક્કી જવાના. એમની આરાધના પૂર્ણ થયા બાદ પાછા ઘરે મુક્કી આવવાના. આના માટે એમને મહિને અમુક રકમ નક્કી કરી આપી છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી ઘણાંય વૃધ્ઘોના આશિવર્દિ એ ભાવિકોને મળી રહ્યા છે. જાગૃત સંઘોની આરાધકોની આરાધના વધે તેની જાગૃતિ અંગે ધન્યવાદ.....

૨૩. મારે કેરી ખાવી નથી

“અરે મનન.. તું કેમ કેરી નથી ખાતો ? શું તારે કેરીનો ત્યાગ છે ? ” એક સંસ્થામાં યુવાનને જમતાં જમતાં પ્રશ્ન પૂછ્યો. યુવાન કહે “ ના સાહેબ ! મારે કેરી ત્યાગ નથી.” કાર્યકર્તાને પૂછ્યું કે તો પછી બે દિવસથી તું કેરી પીરસવા આવે ત્યારે કેમ લેતો નથી ?

મનન કહે, “ આ કેરી છાલ સાથે આપવામાં આવે છે. કેરી ખાધા પછી એઠી છાલ ફેંકવી પડે. એટલે એમાં આપણી લાળ જવાથી ૪૮મિનિટ પછી અસંઘ્યાતા સંમૂચીએ પંચન્દ્રિય જીવો પેદા થાય. કેટલાય સમય સુધી સતત જીવોત્પત્તિ અને ભરણ ચાલે માટે હું આવી છાલવાળી કેરી નહિં ખાઉં. ”

કાર્યકર્તાને જ્યાલ આવ્યો કે ધર્મની સમજણ મનને સાચે જ હદ્યમાં ઉતારી કહેવાય. હવે પછી કાયમ કેરીને છાલ ઉતારીને પછી જ છોકરાઓને પીરસવા માટે રસોઈયાને સમજાવ્યું.

૨૪. અનુમોદન॥

દીકરાને સંસારવર્ધક નહિ સંસ્કારવર્ધક શિક્ષણ આપજો.

હાર્ટએટેક બાદ નવજીવન મળતાં ૫૧ કરોડની સાધર્મિક ભક્તિનો સંકલ્પ કરી પૂર્ણતાના આરે પહોંચેલ કલ્પેશ વી.શાહની ખૂબ ખૂબ અનુમોદના...

ચેતવણી

ધીની ટોયલીમાં પોતુ રાખનાર ચેતજો કેમકે રોટલી પર
પોતુ ફેરવ્યા બાદ રોટલીનો લોટ પોતા સાથે ધીમાં પાછો જાય
છે. આવુ વારંવાર કરવાથી એક દિવસમાં ઘણો લોટ ટોયલીમાં જાય
તો તે ટોયલીનું ધી બીજે દિવસે અભક્ષ થાય.

२५. ज्ञवदया धर्म सार

વિ. સં. ૨૦૬૮ ગિરધરનગર ચૈત્રી ઓળિની આરાધના કરાવવાની થઈ. ઓળિ દરમ્યાન એક અજ્ઞાયા ભાગ્યશાળી મળવા આવ્યા. નામ હતું એમનું સંજ્યભાઈ.

અમણે વંદન કર્યા. પૃથ્વીયું કે ગુરુદેવ ! એક ખાસ પ્રયોજનથી આવ્યો છું. આપને અનુકૂળતા હોય તો વાત કરી શકું ? સંમતિ લઈ અમણે વાતની શરૂઆત કરી.

“અહીંથી એક કિ.મી. દૂર વર્ષો જુની મિલનું કંપાઉન્ડ છે. ઘણાં વર્ષોથી મિલ બંધ પડી છે. તાજેતરમાં એ મિલ કોઈ બિલ્ડરને વેચાઈ છે. મને સમાચાર મળ્યાં આ મિલમાં હવે શોપીંગ સેન્ટરો વિગેરે બનવાનું છે. મિલમાં વર્ષો જુનો પાણીનો હોજ છે, જેમાં સેંકડો માછલા ખેલકૂદ કરી પોતાનું જીવન પસાર કરી રહ્યા છે. આ હોજની જગ્યાએ શોપીંગ સેન્ટર બનવાનું હોવાથી

ઉત્તમના વખાડું એ પુણ્યની ઉત્તમ ખાડું છે.

આ હોજ હવે પૂરી દેવામાં આવશે. પરંતુ સેંકડો માછલાઓનું શું ? બિલડરને માછલાની જુંગીની ન પડી હોય તે સમજાય, પરંતુ મને વિચાર આવ્યો કે મારે આ માછલાઓને કોઈ પણ રીતે બચાવવા છે. પૂજ્ય શ્રી ! આપ એક વાર સમય કાઢી જો ત્યાં પધારો અને નજર નાખી શકો તો સારું ! હું બધું મારી રીતે કરુ પરંતુ શાખ વિરુદ્ધ કોઈ કાર્ય ન થાય તે આપ જ જણાવી શકો તે માટે આપ પધારો એવી મારી નભું વિનંતી છે.”

ચૈત્ર સુદ તેરસના દિવસે મીલનો હોજ જોવા જવાનું થયું. ફેલાબંધ માછલાઓનું જીવન આજે જીવન-મરણ વચ્ચે ઝોલા ખાતું હતું. ૨૦,૦૦૦ થી અધિક માછલાઓની ગણતરી હતી. પૂછતાં જણાયું કે શુરુદેવ ! માછીમારો કે જેને માછલા પકડવાનો જ ધંધો છે, તેમનો સંપર્ક ચાલુ છે. માછીમારો કહે છે કે અમારો ધંધો પકડીને વેચી મારવાનો છે, આ રીતે બચાવવાનો નહિ. છતાં મેં એમને વધુ પૈસા આપવાની વાત કરી, માંડ માંડ તૈયાર કર્યા છે. માછીમારો જાળ નાખી આ માછલાઓને જાળમાં પકડશે અને તુરંતજ જોડે સીન્ટેક્ષના મોટા ટાંકાઓમાં તેમને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે. એ ટાંકાઓના પાણીમાં તેમનું જીવન બચી જશે. મોટી ટ્રકોમાં આવા સીન્ટેક્ષના ટાંકાઓમાં પાણી અને માછલા ભરી ભરીને નર્મદાની કેનાલ કે જે લગભગ ૨૦-૩૦ કિ.મી. દૂર છે, ત્યાં પાણીમાં માછલાઓને મૂકવામાં આવશે. ટ્રકોની આગળ પાછળ અમારા માણસો સ્કુટરો પર હશે. જેથી રસ્તામાં કયાંય એ માછલા વેચી ના મારે. નર્મદાની કેનાલમાં શરૂઆતમાં થોડા

જીવનનો અંત છે પણ જીવનો અંત નથી.

માછલા નાખ્યા પણી એ જીવે છે કે કેમ ? એ જોવામાં આવશે. જીવી જશે તો સણંગ ૪-૫ મહિના આ કાર્ય ચાલુ રહેશે. અને આ હોજના બધા માછલા નર્મદાની કેનાલમાં મુકી દઈશું. આ રીતે ૨૦,૦૦૦ થી વધુ માછલાના જીવન બચ્ચી જશે.

નવાઈ એ હતી કે એમની સાથે આ કાર્યમાં સંભાળવામાં બીજું કોઈ જ નહિ. પોતાના ધંધાના સમયમાં ધંધો ઓછો વતો કરીને સ્વયં એકલા જ આખું કાર્ય ઉપાડ્યું. બે ચાર બહુ ડાલ્યા (?) લોકોએ તો જીવદ્યાના પૂછડા વેદિયા જેવા પણ કલ્યા. પરંતુ નિશ્ચય હતો કે એકલા પણ આખું કાર્ય કરવું જ છે.

બધી વાતો સાંભળતા એમ લાગ્યું કે આજે પણ આવા સજજનો, જીવદ્યા પ્રેમીઓ જે કાર્ય કરી રહ્યા છે તે ધન્યવાદને પાત્ર છે. મેં ખૂબ અનુમોદના કરી અને એમને હિંમત આપી કે તમારી ભાવના ખૂબ અનુમોદનીય છે. તકલીફો વચ્ચે પણ આ કાર્યમાં પાછા નહિ પડતા. પ્રેરણાથી એમનો આત્મવિશ્વાસ ખૂબ વધ્યો. અને ૪-૫ મહિને ફોટા લાવીને એમણે આ કાર્ય કેવી રીતે પાર પાડ્યું તે બતાવ્યું સંપત્તિનો ભોગ તો આખ્યો જ પરંતુ સમયનો ભોગ આપનાર આવા જીવદ્યા પ્રેમી આત્માને લાખ લાખ ધન્યવાદ....!

પૂર્વ ભવમાં મેઘરથ રાજના ભવમાં શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુએ એક જ પારેવાને બચાવવા જનતી બાળ લગાવી અને તીર્થકર બન્યા તો હજારો માછલાને નિઃસ્વાર્થ ભાવે બચાવનાર આ ભાગ્યશાળી શું ભાવિમાં....!!

Always Find Kind Mind

૨૬. જ્યણાપૂર્વકનું વિશિષ્ટકાર્ય

ગત વૈશાખ સુદ ૧૦, મંગળવાર, તા. ૧-૫-૧૨ના રોજ
પાયધુની-મુંબઈ મધ્યે બિરાજમાન રાજરાજેશ્વર શ્રી ગોડીજ પાર્થનાથ
પ્રભુજીની ૨૦૦મી સાલિંગિરિ ઠાઠમાઠપૂર્વક ઉજવાઈ.

આ પાવનપ્રસંગે મુંબઈના ૧,૩૫,૦૦૦ જૈનોના ઘરોમાં
બદામ કસાટા મીઠાઈ સબહુમાન અપાઈ. સાથે સાલગિરાના
પાવન દિને સમસ્ત મુંબઈના ટલાખથી અધિક જૈનોનું
સ્વામિવાત્સલ્ય થયું.

બન્ને પ્રસંગ માટે લગભગ ૭૦ હજાર કિલો બદામ
કસાટા, ૩૦ હજાર કિલો બદામકતરી, ૨૫હજાર કિલો ઘઉનો
લોટ, ૨૦ હજાર કિલો ઢોકળાનો લોટ, સવા લાખ કિલો કેરી રસ,
૧ હજાર કિલો હળદર, ૧ હજાર કિલો ધાણાજર, ૩ હજાર કિલો
મરચાં વગેરે વગેરે સામગ્રી મહિનાઓની જાત-દેખરેખ સાથે
(ઉનાળાના ૨૦ દિવસના કાળ પ્રમાણે) સંપૂર્ણપણે જ્યણાપૂર્વક
તૈયાર કરાઈ.

ધરમાં ઓચિંતા પાંચ-સાત મહેમાનો આવી જાય તો ય
પ્રાય: જ્યણા સચવાતી નથી તેવા સમયમાં સમસ્ત મુંબઈનું (જ્યણાને
અગ્રેસરતા આપીને) સ્વામિવાત્સલ્ય કરવું એ નાની સૂની તો વાત
નથી. જ.સ્વામિવાત્સલ્યના લાભાર્થી માતુશ્રી ગજરાબેન ગિરધરલાલ
જીવણલાલ શાહ પરિવાર તથા આ વિશિષ્ટ કાર્યમાં જોડાયેલા
નામી-અનામી તમામ પુણ્યાત્માઓની અનુમોદના કરીએ છીએ.

Attempt to Attend books and extend your knowledge